

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2005
IV. volební období

949

Návrh

poslanců Michaely Šojdové, Eduarda Zemana, Evy Novákové, Karla Kratochvíleho, Miloše Máši, Břetislava Petra, Robina Böhnische a dalších

na vydání

zákona, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Zákon
ze dne 2005

kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů
(zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Změna zákona o vysokých školách

Čl. I

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb., zákona č. 147/2001 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 96/2004 Sb., zákona č. 121/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 473/2004 Sb. a zákona č. 562/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odstavec 3 zní:

„(3) Vysoká škola je univerzitní nebo neuniverzitní. Slovo „vysoká škola“, popřípadě z něho odvozené tvary slov mohou mít ve svém názvu pouze vysoké školy. Slovo „univerzita“, popřípadě z něho odvozené tvary slov mohou mít ve svém názvu pouze vysoké školy univerzitní.“.

2. V § 8 odstavec 1 zní:

„(1) Akademický senát veřejné vysoké školy je jejím samosprávným zastupitelským akademickým orgánem. Má nejméně jedenáct členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu veřejné vysoké školy volí ze svých řad členové akademické obce veřejné vysoké školy. Volby jsou přímé, s tajným hlasováním. K platnosti voleb je třeba účasti nejméně 15 % členů akademické obce veřejné vysoké školy. V případě, kdy účast členů akademické obce bude nižší, budou se volby opakovat a budou platné bez ohledu na účast členů akademické obce. Vnitřní předpis veřejné vysoké školy stanoví zejména počet členů akademického senátu, způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány akademického senátu a jejich ustavování a důvody zániku členství v akademickém senátu a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí.“.

3. V § 8 odst. 3 se za větu první vkládá nová věta, která zní: „Je-li student zvolený do akademického senátu veřejné vysoké školy v průběhu svého funkčního období znovu zapsán do studia v jiném, navazujícím studijním programu, a to nejpozději do čtyř měsíců po ukončení studia v předcházejícím studijním programu, jeho členství v akademickém senátu vysoké školy nezaniká.“.

4. V § 9 odst. 1 písmenu i) se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno j), které zní:

„j) na návrh rektora zruší rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu součásti veřejné vysoké školy anebo pozastaví jeho účinnost, pokud je toto rozhodnutí nebo úkon v rozporu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy.“.

5. V § 10 odstavci 1 se za větu první doplňuje nová věta, která zní: „V případech, kdy zvláštní právní předpis předpokládá působnost statutárního orgánu, plní ji rektor, s výjimkou případu podle § 24 odst.1 písm. c).“.

6. V § 10 odstavec 3 zní:

„(3) Funkční období rektora je tříleté..“.

7. V § 17 odst. 2 se písmeno e) zrušuje.

Dosavadní písmena f) až j) se označují jako písmena e) až i).

8. § 18 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 8), 8a), 8b) a 9) zní:

„§ 18

Rozpočet veřejné vysoké školy

(1) Veřejná vysoká škola sestavuje svůj rozpočet a hospodaří podle něj. Rozpočet sestavuje na kalendářní rok, vyúčtování výsledků svého hospodaření provede po skončení kalendářního roku a předloží ho ministerstvu v termínech určených pro zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem. Rozpočet veřejné vysoké školy nesmí být sestavován jako deficitní.

(2) Příjmy rozpočtu veřejné vysoké školy jsou zejména

- a) příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost (dále jen „příspěvek“),⁸⁾
- b) dotace ze státního rozpočtu (dále jen „dotace“),
- c) poplatky spojené se studiem,
- d) výnosy z majetku,
- e) jiné příjmy ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z Národního fondu a z rozpočtů obcí a krajů,
- f) výnosy z doplňkové činnosti,
- h) příjmy z darů a dědictví.

(3) Veřejná vysoká škola má nárok na příspěvek podle odstavce 2 písm. a) na uskutečňování akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání a s nimi spojenou vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Pro stanovení výše příspěvku je rozhodný typ a finanční náročnost akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání, počet studentů a dosažené výsledky ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti a její náročnost. Pro výši příspěvku je též rozhodný dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy, dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol vypracovaný ministerstvem a jeho každoroční aktualizace (dále jen „dlouhodobý záměr ministerstva“). Veřejné vysoké škole přísluší záloha na příspěvek stanovená na základě rozhodných údajů podle stavu k 31. říjnu předchozího kalendářního roku

(4) Veřejná vysoká škola má nárok na dotaci na rozvoj vysoké školy. Veřejné vysoké škole se může poskytnout dotace zejména na ubytování a stravování studentů. Podmínky dotací, jejich užití a zúčtování se řídí obecnými předpisy pro nakládání s prostředky státního

rozpočtu.^{8a)} Pro výši dotací je rozhodný dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy a , dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol vypracovaný ministerstvem a jeho každoroční aktualizace (dále jen „dlouhodobý záměr ministerstva“).

(5) Veřejná vysoká škola zřizuje tyto fondy:

- a) rezervní fond určený zejména na krytí ztrát v následujících účetních obdobích,
- b) fond reprodukce investičního majetku,
- c) stipendijní fond,
- d) fond odměn,
- e) fond provozních prostředků,
- f) sociální fond.

(6) Zdrojem fondů je přiděl finančních prostředků ze zisku nebo převod z jiného fondu veřejné vysoké školy, zdrojem fondu reprodukce investičního majetku jsou též finanční prostředky do výše účetních odpisů dlouhodobého majetku,⁹⁾ zdrojem fondu provozních prostředků též příspěvek podle odstavce 2 písm. a) a zdrojem sociálního fondu též přiděl finančních prostředků na vrub nákladů do výše 1% ročního objemu mzdových nákladů. Zůstatky fondů k 31. prosinci se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

(7) Podmínky tvorby a užití fondů stanoví vnitřní předpis veřejné vysoké školy.

(8) Prostředky rozpočtu se používají pouze na financování činností, pro které byla veřejná vysoká škola zřízena, a na financování doplňkové činnosti podle § 20 odst. 2.

⁸⁾ § 7 odst. 1 písmeno t) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

^{8a)} Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.“.

9. V § 20 odstavci 3 věta třetí zní: „Dále veřejná vysoká škola není oprávněna vkládat do obchodní společnosti nebo družstva nemovité věci nabyté do vlastnictví veřejných vysokých škol z vlastnictví státu, poskytnutý příspěvek podle § 18 odst. 3 a poskytnutou dotaci podle § 18 odst. 4.“.

10. V § 20 odstavec 6 zní:

„(6) Za účelné využívání příspěvků a dotací a za vypořádání dotací se státním rozpočtem a za řádné hospodaření s majetkem veřejné vysoké školy je ministři odpovědný rektor.“.

11. V § 21 odst. 1 písmenu f) se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) na úřední desce zveřejňovat seznam akreditovaných studijních programů, které uskutečňuje včetně jejich typu, členění na studijní obory, formy výuky a standardní doby studia a seznam oborů, ve kterých je oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem, s uvedením fakulty, je-li studijní program nebo obor ve kterém je oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem akreditován na fakultě.“.

12. V § 23 odst. 3 se slovo „souhlasným“ nahrazuje slovem „předchozím“.

13. V § 26 odstavec 1 zní:

„(1) Akademický senát fakulty je jejím samosprávným zastupitelským akademickým orgánem. Má nejméně devět členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu fakulty volí ze svých řad členové akademické obce fakulty. Volby jsou přímé, s tajným hlasováním. K platnosti voleb je třeba účasti nejméně 15 % členů akademické obce fakulty. V případě, kdy účast členů akademické obce bude nižší, budou se volby opakovat a budou platné bez ohledu na účast členů akademické obce. Vnitřní předpis fakulty stanoví zejména počet členů akademického senátu, způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány akademického senátu a jejich ustavování a důvody zániku členství v akademickém senátu a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí.“

14. V § 26 odstavec 3 se za větu první vkládá nová věta, která zní: „Je-li student zvolený do akademického senátu fakulty v průběhu svého funkčního období znovu zapsán do studia v jiném, navazujícím studijním programu, a to nejpozději do čtyři měsíců po ukončení studia v předcházejícím studijním programu, jeho členství v akademickém senátu fakulty nezaniká.“

15. V § 28 odstavce 3 a 4 znějí:

„(3) Rektor může odvolat děkana z vlastního podnětu, a to pouze po předchozím vyjádření akademického senátu fakulty a se souhlasem akademického senátu veřejné vysoké školy v případě, kdy děkan závažným způsobem neplní své povinnosti nebo závažným způsobem poškozují zájem vysoké školy nebo fakulty.

(4) Funkční období děkana je tříleté.“

16. V § 42 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) na úřední desce zveřejňovat seznam akreditovaných studijních programů, které uskutečňuje včetně jejich typu, členění na studijní obory, formy výuky a standardní doby studia a seznam oborů, ve kterých je oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,“

17. V § 44 odst. 2 písmenu e) se za slovo „rocích“ vkládá středník a slova „standardní doba studia může být odlišná pro různé formy studia“.

18. V § 46 odstavci 5 se za první větu vkládá nová druhá věta, která zní: „Za úkony spojené s přijetím přihlášky k této zkoušce a s konáním této zkoušky může vysoká škola stanovit poplatek, který činí nejvýše dvojnásobek základu podle § 58 odst. 2.“ a ve třetí větě se za slovy „mají právo“ vkládají slova „za úplatu“.

19. V § 47 odstavec 2 zní:

„(2) Standardní doba studia je nejméně tři a nejvýše čtyři roky.“

20. Za § 47 se vkládá nový § 47a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 15a) zní:

„§ 47a

Studentské práce

Bakalářská práce, diplomová práce a disertační práce jsou školními díly, vnitřní potřebou vysoké školy se rozumí umožnění přístupu k těmto pracím zaměstnancům a studentům vysoké školy.^{15a)}

^{15a)} § 35 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).“.

21. V § 49 odst. 5 se za slova „lhůtu pro podání přihlášek ke studiu“ doplňují slova „a způsob jejich podávání písemnou nebo elektronickou formou“.

22. V § 50 odstavci 1 se slovo „písemné“ zrušuje.

23. V § 53 odst. 3 se slovo „jmenuje“ nahrazuje slovy „může jmenovat“.

24. V § 57 odstavce 7 a 8 znějí:

„(7) Dodatek k diplomu obdrží absolvent studia ve studijním programu.

(8) Vysokoškolský diplom a vysvědčení se považují za veřejné listiny a jsou opatřeny státním znakem České republiky¹⁶⁾ spolu s uvedením označení příslušné vysoké školy a akademického titulu, který je udělován; vysoká škola je vydává zpravidla při akademickém obřadu.

¹⁶⁾ § 2 písm. r) zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů.“.

25. V § 58 odstavci 2 větě druhé se slovo „počátkem“ nahrazuje slovy „do konce ledna“.

26. V § 58 odstavec 3 zní:

„(3) Studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Ukončí-li student studium během roku, za který uhradil poplatek, veřejná vysoká škola mu alikvotní část uhrazeného poplatku odpovídající rozdílu mezi dobou, na kterou byl poplatek uhrazen a skutečně odstudovanou dobou, vrátí zpět.“.

27. V § 58 odstavci 4 větě první se slova „který činí za jeden rok nejvýše základ“ nahrazují slovy „který činí za každý další započatý jeden rok studia nejvýše základ“.

28. V § 58 odstavec 8 zní:

„(8) Rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle odstavce 3 nebo odstavce 4 se vydává alespoň 90 dnů před splatností poplatku. Rektor může v rámci rozhodování o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy.“.

29. V § 64 se za slovo „součástí“ vkládá čárka a slova „kterým došlo k ohrožení dobrého jména vysoké školy“.

30. V § 68 odst. 3 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) vyměření poplatku spojeného se studiem podle § 58 odst. 3, 4“. Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena g) až i).

31. V § 68 odst. 4 se za poslední větu doplňuje nová věta, která zní: „Žádost o přezkoumání rozhodnutí vydaného podle odstavce 3 písm. f) má vždy odkladný účinek.“.

32. V § 70 odst. 2 se za první větu vkládá nová druhá věta, která zní: „Skutečnost, zda zaměstnanec vysoké školy je akademickým pracovníkem, se určuje na základě popisu pracovní činnosti, který je součástí pracovní smlouvy.“.

33. V § 80 odstavec 1 zní:

„(1) Akreditace studijního programu se uděluje na dobu nejvýše deseti let, počítanou ode dne právní moci rozhodnutí.“.

34. V § 82 odstavec 8 zní:

„(8) Akreditace habilitačního řízení nebo oboru řízení ke jmenování profesorem se uděluje na dobu nejvýše deseti let, počítanou ode dne právní moci rozhodnutí.“.

35. V § 83 odst. 1 se slova „dvacet jednoho člena“ nahrazují slovy „třicet tři členů“

36. V § 83 odstavec 7 zní:

„(7) Akreditační komise pro odbornou přípravu svých jednání může zřizovat poradní pracovní skupiny, jejichž složení musí odpovídat typu studijního programu, jeho formě a cíli studia; v případě akreditace habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem oboru, pro který má být akreditace udělena, nebo oboru příbuznému.“

37. V § 91 odst. 2 se za slova „z dotace“ vkládají slova „nebo z příspěvku“.

38. V § 91 odst. 3 se za slova „z dotace“ vkládají slova „nebo z příspěvku“.

39. V příloze č. 1 se slova „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze“ nahrazují slovy „Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze“.

Čl. II

Přechodné ustanovení k čl. I

1. Právní osoby uvedou svůj název do souladu s tímto zákonem nejpozději k 31. prosince 2007.
2. Právní úkony učiněné před účinností tohoto zákona podle dosavadního zákona o vysokých školách orgánem veřejné vysoké školy nebo orgánem součástí veřejné vysoké školy zůstávají tímto zákonem nedotčeny.
3. Vyměření poplatku spojeného se studiem podle dosavadního zákona o vysokých školách provedené vysokou školou před účinností tohoto zákona zůstává tímto zákonem nedotčeno.
4. Akreditace studijních programů zůstávají tímto zákonem nedotčeny.
5. Akreditace habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem v daném oboru zůstávají tímto zákonem nedotčeny s výjimkou akreditací, u kterých nebyla stanovena doba akreditace; akreditace u těchto oborů zaniká dnem 31. prosince 2015.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o daních z příjmů

Čl. III

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákon č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 3/2000 Sb. zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb. a zákona č. 676/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 18 se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavce 6 až 15 se označují jako odstavce 5 až 14.

2. V § 19 odst. 1 se tečka na konci písmene zn) nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno zn), které včetně poznámky pod čarou č. 92a) zní:

„zn) příjmy veřejných vysokých škol podle zvláštního zákona.^{92a)}“

^{92a)} § 18 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.“

Čl. IV

Přechodné ustanovení k čl. III

Ustanovení § 19 odst. 1 písm. zn) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění čl. III tohoto zákona, se použije poprvé pro zdaňovací období, které započalo v roce 2006.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o státní sociální podpoře

Čl. V

V § 5 odst. 1 písm. b) bodě 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 125/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb. a zákona č. 436/2004 Sb., se za slova „jde-li o stipendia ze státního rozpočtu“ vkládají slova „s výjimkou stipendií poskytovaných jako příspěvek na ubytování nebo stravování nebo stipendií na podporu studia občanů České republiky v zahraničí”.

ČÁST ČTVRTÁ
Účinnost
Čl. VI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

Předložený návrh zákona, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů je souhrnem převážně technických úprav stávajících zákonů, především zákona o vysokých školách. Tyto úpravy odpovídají principům, na kterých je zákon postaven, to znamená, že posilují autonomii vysokých škol v rozhodovacích procesech aniž by se snižovala role akreditační komise a ministerstva. Jde o změny legislativně technické povahy, které si vyžaduje praxe a jejich neřešení způsobuje zbytečné existenční problémy veřejným vysokým školám.

Navrhuje se:

- provést úpravu umožňující změny v hospodaření veřejných vysokých škol a to tím, že se rozšíří příjmy veřejných vysokých škol o položku „příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost“, umožní se tvořit fondy a převádět prostředky do dalšího rozpočtového roku.
- zjednodušit volbu akademického senátu vysoké školy a fakulty a to tím, že podle nové úpravy se volby při nesplnění kvora volební účasti budou opakovat jen jednou, kvorum volební účasti pro volby do akademického senátu fakulty se snižuje ze 30 % na 15 % členů akademické obce,
- posílit právní jistotu studentů například zpřesněním ustanovení o platnosti mandátu člena akademického senátu, stanovením způsobu zpřístupnění studentských prací, způsobu získávání dodatku k diplomu, zpřesněním způsobu stanovení poplatku za prodloužení studia, přesnějším vymezením disciplinárního přestupku studenta,
- posílit postavení rektora a děkana neomezením počtu funkčních období,
- napravit některé dílčí procesní nedostatky jako například prodloužit dobu akreditace studia pro všechny studijní programy až na 10 let, umožnit změnu doby studia při různých formách studia, prodloužit dobu doktorského studijního programu na tři až čtyři roky, umožnit veřejné vysoké škole stanovit poplatek za konání státní rigorózní zkoušky, umožnit podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole elektronickou formou,
- v zákoně o daních z příjmu se navrhuje osvobození veřejné vysoké školy od daní z příjmů,
- v zákoně o státní sociální podpoře se navrhuje vyjmout stipendia poskytovaná ze státního rozpočtu na ubytování, stravování a podporu studia občanů ČR v zahraničí z příjmů rozhodných pro stanovení dávek státní sociální podpory.

Ekonomický dopad navrhovaného zákona:

Návrh zákona může mít mírný finančně pozitivní efekt pro veřejné vysoké školy zpoplatněním rigorózních zkoušek. Konkrétní částky nelze předem uvést.

Dopad vyjmutí vysokých škol ze zdanění daní z příjmů nebude mít významný dopad na příjmy státního rozpočtu, vzhledem k tomu, že vysoké školy se snaží tyto příjmy krýt výdaji a daně které ve vedlejší činnosti přiznávají jsou minimální.

Stejně tak navrhovaná právní úprava by neměla mít výrazný dopad na rozpočty krajů a obcí. Zákon zavádí pouze možnost získání příspěvků od krajů. Finanční dopad na rozpočty krajů a obcí bude tedy záviset na jejich rozhodnutích a možnostech.

Soulad návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními závazky a s právem Evropského společenství :

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a mezinárodními smlouvami jimiž je Česká republika vázána.

Předmět návrhu zákona není právem Evropského společenství upraven a to ani doporučujícím způsobem, je tedy slučitelný s právem Evropského společenství.

II. Zvláštní část

K čl. I:

K bodu 1

V rámci současné právní úpravy není používání slov „vysoká škola“ nebo „univerzita“ v názvech *různých* subjektů nijak omezeno. V důsledku toho existují osoby, které tohoto názvu používají, přičemž nejsou univerzitami ani vysokými školami založenými nebo akreditovanými podle zákona o vysokých školách. Dochází tak k matení pojmů i veřejnosti, protože tyto osoby ve skutečnosti nemohou uskutečňovat akreditované studijní programy ani kursy celoživotního vzdělávání splňující náležitosti zákona a svou činností tak pouze neoprávněně mohou konkurovat veřejným i soukromým vysokým školám.

Navrhovaná úprava proto, analogicky jako např. v zákoně o bankách, slova „vysoká škola“ a „univerzita“ a tvary z těchto slov odvozené vyhrazuje vysokým školám (veřejným, soukromým i státním) podle zákona o vysokých školách.

K bodu 2 a 13

Ve stávajícím systému voleb do akademických senátů vysokých škola fakult bylo nutné volby opakovat, pokud se k volbám dostavilo méně než 15% členů akademické obce, v případě fakult méně než 30%. Pokud nebylo kворum účasti splněno ani při opakovaných

volbách, bylo nutné volby zopakovat ještě jednou a teprve výsledky těchto voleb byly platné bez ohledu na volební účast.

Navrhovaná úprava stanoví, že pokud nebude při volbách do akademického senátu v prvním kole kvorum splněno, následuje druhé kolo a výsledky budou platné bez ohledu na volební účast. Důvodem této změny je úspora času a práce potřebné k organizaci dalších voleb, *kteře stejně svými výsledky odpovídaly druhému kolu první volby.*

Navrhovaná úprava rovněž snižuje kvorum pro volby do akademických senátů fakult ze 30 % na úroveň kvora pro volby do akademického senátu vysokých škol, tj. na 15 %. Dle názoru navrhovatelů je to praktické, protože to znamená vyšší pravděpodobnost zvolení akademického senátu fakulty již napoprvé, a je to i logické, protože některé fakulty mají stejně početnou nebo i početnější akademickou obec než některé vysoké školy.

K bodu 3 a 14

Dle stávající úpravy student – člen akademického senátu vysoké školy nebo fakulty, který ukončil jeden studijní program a byl přijat do jiného, navazujícího studijního programu, de iure po krátkou dobu nebyl studentem vysoké školy), přišel o své členství v akademickém senátu. Navrhovaná úprava stanovuje, že pokud je student zapsán do 4 měsíců od ukončení studia v předcházejícím studijním programu do navazujícího studijního programu, pak zůstává členem akademického senátu.

k bodu 4

Návrh úpravy řeší dosavadní absenci procesního postupu v rámci veřejné vysoké školy, pokud orgán součásti veřejné vysoké školy (fakulty, vysokoškolského ústavu, jiného pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb anebo účelového zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajišťování provozu školy) v rámci své působnosti (viz § 19 odst. 2, § 24 odst. 1, § 34 odst. 4 a § 35 odst. 4 zákona) učiní rozhodnutí nebo úkon, který je v rozporu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy. Podle stávající úpravy nelze takovou situaci v rámci veřejné vysoké školy řešit a je nutný zásah Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podle § 38 zákona.

Takovýto zásah, který je na místě v případě chybného postupu orgánu veřejné vysoké školy, je procesně a časově náročný a MŠMT má pouze možnost v případě závažného porušení povinností přenést působnost orgánu součásti veřejné vysoké školy na rektora.

Navrhované řešení umožňuje tuto situaci vyřešit v rámci veřejné vysoké školy tím, že rozšiřuje působnost akademického senátu veřejné vysoké školy tak, aby senát na návrh rektora mohl zrušit nebo pozastavit účinnost rozhodnutí nebo úkonu orgánu součásti veřejné vysoké školy, které je v rozporu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy. Tím, že navrhované řešení vyžaduje soulad postupu rektora (výlučně na jeho návrh se akademický senát může věcí zabývat) a akademického senátu, jakožto samosprávného zastupitelského akademického orgánu veřejné vysoké školy, se zároveň dává dostatečná

záruka, aby navrhovaná úprava nemohla být vůči orgánům součásti veřejné vysoké školy autoritativním postupem zneužita.

k bodu 5

Navrhované řešení odstraňuje výkladové nejasnosti současného znění zákona ve vztahu ke správnímu řádu, k zákonu o zadávání veřejných zakázek, k živnostenskému zákonu a dalším předpisům, kdy vzhledem ke znění § 24 odst. 1 zákona není vždy zřejmé, který orgán plní působnost statutárního orgánu podle těchto předpisů.

Návrh určuje, že tuto působnost plní rektor, nejde-li ovšem o pracovně-právní vztahy, kde, při jednání o pracovním poměru na fakultě, je orgánem jednajícím za zaměstnavatele vždy děkan.

k bodu 6

Navrhuje se znění, které obsahuje pouze první větu původního ustanovení, a to, že funkční období rektora je tříleté. Předkladatelé se domnívají, že jakákoliv další omezení mohou být na úkor věci. V případech, kdy se rektor neosvědčí, vzhledem k tomu, že se jedná o funkci volenou, nemusí být zvolen. Mělo by to zcela záležet na subjektech, které jej volí a ne na striktním ustanovení zákonodárce. Pokud ve své funkci rektor prokáže své kvality, vysoká škola pod jeho vedením je úspěšná a je vůle jej zvolit vícekrát, domnívají se předkladatelé, že není vhodné znovuzvolení v zákoně přímo omezovat. Stejný princip právní úpravy navrhují předkladatelé i v případě děkanů (§ 28 odst. 4).

k bodům 7, 11 a 16

Podle současného znění zákona je součástí statutu veřejné vysoké školy seznam akreditovaných studijních programů a seznam oborů, ve kterých je vysoká škola oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem. Statut veřejné vysoké školy schvaluje akademický senát veřejné vysoké školy a registruje MŠMT, tomuto procesu tedy podléhají i zmiňované seznamy. Zároveň jsou ovšem studijní programy a habilitační nebo jmenovací obory na veřejné vysoké škole přímo dány rozhodnutím MŠMT o akreditaci učiněném na návrh vysoké školy po projednání v Akreditační komisi. Následné schvalování seznamů již pravomocně akreditovaných programů a oborů v akademickém senátu proto nemá význam a je jen formálním úkonem.

Navrhuje se proto jejich vypuštění ze schvalovacích úkonů akademického senátu vysoké školy stejně jako jejich uvádění ve výčtu povinných součástí statutu veřejné vysoké školy, zároveň ovšem se zakotvuje povinnost veřejné vysoké školy tyto seznamy v dané struktuře na úřední desce zveřejňovat. Stejná povinnost se navrhuje i pro soukromé vysoké školy.

k bodu 8

Nové znění § 18 zavádí nový institut do hospodaření veřejné vysoké školy, resp. do jejího rozpočtu, Tímto institutem je „příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost“ (dále jen "příspěvek"). Tím se také upřesňuje režim vypořádání vztahů se státním rozpočtem. Od stávajícího příjmu rozpočtů veřejných vysokých škol ve formě dotace ze státního rozpočtu, která má svůj specifický režim podle rozpočtových pravidel, se odděluje příjem rozpočtu veřejné vysoké školy ve formě příspěvku, který je v rámci rozpočtových pravidel zařaditelný do kategorie dalších výdajů stanovených zákonem podle § 7 odst. 1 písm. t) rozpočtových pravidel (zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a dovoluje tak odlišný režim vypořádání se

státním rozpočtem. Příspěvek je chápán v podstatě jako úhrada státu veřejným školám za poskytování veřejných služeb, které jsou zahrnuty do hlavní činnosti veřejné vysoké školy. Na rozdíl od dotace jsou zůstatkové prostředky z příspěvku převoditelné do rozpočtů veřejné vysoké školy v dalších letech a *to jim má umožnit efektivněji hospodařit, dlouhodobě plánovat* a dosáhnout na některé zdroje financování z komerční sféry. Zároveň se tak zvyšuje odpovědnost veřejné vysoké školy jako veřejnoprávní samosprávné korporace sui generis za vlastní hospodaření a posiluje se její ekonomický základ samosprávy, čímž se posiluje i odpovědnost veřejné vysoké školy za naplnění jejího poslání. Příspěvek je obligatorním výdajem státního rozpočtu obdobně, jak tomu bylo v případě dotací. Konstrukce příspěvku však oprostí stát od náročných byrokratických rozhodovacích procesů a dozorových činností. Ponechání nevyčerpaných prostředků veřejným vysokým školám je v zahraničí běžné a napomáhá rozvoji vysokého školství. Příkladem může být polský zákon o vysokých školách z roku 1990, ve znění pozdějších předpisů, který v čl. 23 odst. 3 nechává nevyužitá prostředky vysoké škole k dispozici.

Změna poznámky pod čarou č. 9) odpovídá v současné době uplatňované praxi, kdy by použití daňových odpisů místo odpisů účetních vytvářelo situaci, kdy disponibilnost finančního krytí daňových odpisů by předcházela roku, ve kterém je výše dosažených daňových odpisů známa.

k bodu 9 a 10

Nově zavedený „příspěvek na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost“ z §18 odst. 2, písm.a) se implementuje do §20.

k bodu 12

Podle stávající úpravy podléhá zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty veřejné vysoké školy kromě rozhodnutí příslušného samosprávného orgánu veřejné vysoké školy, tj. akademického senátu veřejné vysoké školy, učiněnému na návrh rektora, i souhlasnému stanovisku Akreditační komise. Tato úprava ze dvou důvodů není systémová a neodpovídá ani kontextu jiných ustanovení zákona. Jednak jde o jediné použití stanoviska Akreditační komise jako autoritativního „rozhodnutí“ (v ostatních případech, např. akreditaci studijních programů vydává rozhodnutí MŠMT na návrh Akreditační komise, proti takovému rozhodnutí může veřejná vysoká škola podat rozklad a činit další kroky dle správního řádu, zde nikoliv), jednak zde jde o přímý rozpor se samosprávnou působností veřejné vysoké školy podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona.

Veřejné vysoké škole se prostředky z veřejných zdrojů v závislosti na počtu fakult ani počtu zaměstnanců neposkytují, takže stávající úprava nemá ani regulační význam z tohoto pohledu.

Proto se navrhuje, aby dosavadní úprava byla změněna tak, že ke zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty je též nutné předchodí projednání v Akreditační komisi, která tohoto projednání může např. využít ke zformulování stanoviska ke vztahu navrhovaného profilu fakulty a jejího prostorového a dalšího zabezpečení k předpokládaným budoucím návrhům na akreditaci studijních programů či zaměření vědecké a výzkumné

činnosti. Na podmínce, že na fakultě musí být akreditován alespoň jeden studijní program, která je ze strany MŠMT vynutitelná (viz § 38 zákona) daný návrh nic nemění.

k bodu 15

Podle stávající úpravy může být děkan fakulty odvolán rektorem pouze na návrh akademického senátu fakulty, nebo z vlastního podnětu rektora a to pouze se souhlasem akademického senátu fakulty a akademického senátu veřejné vysoké školy v případě, kdy děkan závažným způsobem neplní své povinnosti nebo závažným způsobem poškozuje zájem vysoké školy nebo fakulty (§ 28 zákona). Tímto zněním zákona je tedy k odvolání děkana vždy nutné souhlasné stanovisko akademického senátu fakulty a jedinou možností jak v případě závažného porušování povinností děkanem (např. v hospodaření fakulty) a nečinnosti akademického senátu fakulty dosáhnout nápravy, je odejmutí působnosti děkanovi ze strany MŠMT.

Navrhuje se, aby takovouto situaci bylo možné vyřešit i v rámci veřejné vysoké školy tak, aby v případě, kdy děkan závažným způsobem neplní své povinnosti nebo závažným způsobem poškozuje zájem vysoké školy nebo fakulty, jej rektor mohl odvolat po projednání v akademickém senátu fakulty a se souhlasem akademického senátu veřejné vysoké školy, jakožto samosprávného zastupitelského orgánu veřejné vysoké školy.

k bodu 17

Podle stávající úpravy má být standardní doba studia ve studijním programu při průměrné studijní zátěži vyjádřená v akademických rocích stejná pro všechny formy studia (prezenční, distanční, kombinovaná), v *nichž je* studijní program uskutečňován. Již stávající praxe ukázala, že by měla být připuštěna odlišnost standardní doby studia v závislosti na formě studia tam, kde rozdílnost této doby plyne z charakteru studijního programu.

Návrh tuto rozdílnost umožňuje s tím, že určení standardní doby zůstává součástí studijního programu a tedy předmětem akreditace, kde se oprávněnost případného rozlišení mezi jednotlivými formami studia může konkrétně posoudit.

k bodu 18

Podle stávající úpravy je vysoká škola povinna umožnit absolventům magisterských studijních programů, kteří získali akademický titul „magistr“ (nikoliv tedy „inženýr“, „inženýr architekt“, „doktor medicíny“, „zubní lékař“, „doktor veterinární medicíny“ a „magistr umění“) vykonat státní rigorózní zkoušku a obhajobu rigorózní práci, přičemž v případě úspěšného složení a obhajoby získají akademický tituly (ve zkratce) JUDr., PhDr., RNDr. PharmDr., ThLic, nebo ThDr. . Osoby, které se o tyto akademické tituly ucházejí, nejsou z tohoto titulu studenty a zmiňovaná státní rigorózní zkouška a obhajoba rigorózní práce není součástí studia.

Přesto stávající znění zákona ukládá vysoké škole povinnost umožnit těmto osobám používat zařízení a informační technologie potřebné pro přípravu k této zkoušce. Je

předmětem sporů, zda vysoká škola může tato zařízení a inf. technologie poskytovat za úplatu, či pouze bezplatně. Za administrativní úkony spojené s přijetím přihlášky k této zkoušce a s konáním této zkoušky vysoká škola žádný poplatek stanovit nemůže. Na druhé straně z veřejných zdrojů vysokým školám na takto vznikající náklady přispíváno není.

Navrhuje se proto, aby zákon stanovil, že používání zařízení a inf. technologií vysoké školy těmito osobami může být za úplatu a současně se vysoké škole dává možnost za výše uvedené administrativní úkony vybírat souhrnný poplatek, jehož výše je omezena na dvojnásobek základu podle § 58 odst. 2 (pro srovnání – v roce 2005 byl základ stanoven na 2.764 Kč).

k bodu 19

Podle stávající úpravy je standardní doba studia v doktorském studijním programu tři roky. Standardní doba studia má vyjadřovat průměrnou studijní zátěž. Ukazuje se, že mají-li zejména přírodovědné a lékařské doktorské studijní programy splňovat zvyšující se evropské standardy, zvláště v oblasti vědecké činnosti a publikačních výstupů doktoranda, nelze toto studium za tři roky v mnoha případech kvalitně absolvovat. Proto také se v rámci Evropy přechází na model tří až čtyřletých doktorských studijních programů. Současná praxe na našich vysokých školách zároveň ukazuje, že i přes intenzivní snahy o zkracování délky tohoto studia tam, kde jeho protahování je neúměrné, nelze v mnoha studijních programech dobu tří let dosáhnout.

Navrhuje se proto, aby zákon stanovil standardní dobu studia v doktorském studijním programu na tři až čtyři roky s tím, že její délka v konkrétním případě zůstává předmětem projednávání v rámci akreditačního rozhodování.

k bodu 20

Navrhovaná úprava vychází z nového znění autorského zákona a umožňuje, aby studentské práce, které jsou součástí státních závěrečných zkoušek, tj. bakalářská, diplomová a disertační práce, byly zaměstnancům a studentům vysoké školy zpřístupněné. Bez této úpravy tyto práce nemohou být dostupné, aniž by byla uzavřena smlouva mezi vysokou školou a studentem.

k bodu 21 a 22

Rozšíření elektronického způsobu komunikace ve školském prostředí i intenzivní využívání informačních technologií ve vysokoškolském prostředí umožňuje používat elektronický způsob podávání přihlášek ke studiu a širší možnosti kontaktu mezi vysokou školou a uchazečem v období rozvrhování přítomnosti na přijímacích zkouškách, eventuální doplňování údajů v přihlášce nebo změny, ke kterým v údajích během přijímacího řízení

může dojít, získávání podrobnějších informací pro přípravu studijního plánu budoucího studenta atd., a také efektivnější vynakládání finančních prostředků potřebných na organizaci přijímacího řízení. Elektronické přihlášky ke studiu je za současného znění zákona nutné doprovázet i listinnou formou části přihlášky, která splňuje formální požadavek zákona, ale která je nadbytečná vzhledem k údajům vyžadovaným a poskytovaným uchazečem také elektronickou formou. Navrhovaná úprava umožňuje vysokým školám účelněji využívat současné možnosti elektronické komunikace, zefektivnit administrativu přijímacího řízení a pružněji a přístupněji komunikovat s uchazeči během přijímacího řízení.

k bodu 23

Navrhuje se, aby vysokoškolský diplom i vysvědčení k vysokoškolskému diplomu byly považovány za veřejnou listinu, aby v případě, že dojde k padělání těchto dokladů bylo možné potrestat pachatele podle § 176 trestního zákona (zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Podle citovaného ustanovení se dopustí trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny ten, kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo kdo užije takové listiny jako pravé. V tomto případě může být pachatel potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

V září roku 2003 se konala v Berlíně Konference ministrů odpovědných za vysokoškolské vzdělávání, která přijala Komuniké ze dne 19. září 2003. V oblasti uznávání kvalifikací byl v citovaném komuniké stanoven cíl, aby každý student, který ukončí studium počínaje rokem 2005, obdržel automaticky a bezplatně dodatek k diplomu (Diploma Supplement).

Podle nyní platného zákona vydá vysoká škola svému absolventovi dodatek k diplomu pouze na základě jeho žádosti. Navrhovaná změna § 57 odst. 7 vychází z přijatého Komuniké Konference ministrů odpovědných za vysokoškolské vzdělávání a navrhuje znění zákona upravit tak, aby dodatek k diplomu získal každý absolvent studijního programu bez žádosti a bez úplaty.

k bodům 24 až 28 a 30

Vzhledem k povinnosti veřejné vysoké školy zveřejnit výši poplatků k 28. únoru (obvyklý termín pro podávání přihlášek ke studiu) se navrhuje výslovně v zákoně uvést povinnost MŠMT zveřejnit výši základu do konce měsíce ledna.

Úprava poplatku za protahování studia (§ 58 odst. 3) není jednoznačná a v praxi přináší výkladové problémy. Předmětem výkladových pochybností je především otázka, zda se do doby studia započítávají celé délky předchozích neúspěšných studií (zde se ve stávajícím znění zákona neúspěšné studium nepřesně charakterizuje jako studium, které nebylo řádně ukončeno, toto se navrhuje změnit na studium, které bylo ukončeno jinak, než řádně), i když se tato studia navzájem překrývají nebo když se takové neúspěšné studium překrývá se stávajícím studiem. Navrhuje proto stanovit, že doba, ve které se taková studia překrývají, se započítává do doby studia pouze jednou.

Vzhledem k tomu, že vyměření poplatku je netriviálním úkonem veřejné vysoké školy vůči studentu, navrhuje se v zákoně stanovit 90 denní lhůtu přede dnem splatnosti poplatku,

ve které musí být takové rozhodnutí učiněno. Tato lhůta je splnitelná ze strany veřejné vysoké školy a zároveň dává studentovi dostatek prostoru k využití opravných prostředků a k žádosti o úlevu na poplatku. V zájmu zvýšení právní jistoty studenta se zároveň navrhuje rozhodnutí o vyměření poplatku začlenit do těch rozhodnutí, proti kterým může student podat žádost o přezkoumání, ve lhůtách a způsobem zákonem stanoveným. Předmětem takové žádosti o přezkoumání může být jednak legalita vyměření poplatku jako taková (vzhledem k tomu, že u studentů se složitější studijní historií jde o technicky poměrně komplikovaný výpočet, může taková žádost být v praxi i oprávněná), jednak žádost o úlevu na poplatku.

Protože není technicky možné rozhodování o poplatcích vůči daném studentovi realizovat každý měsíc, navrhuje se stanovit, že poplatek za protahování studia se hradí vždy na každých dalších šest měsíců studia s tím, že se faktická výše poplatku nemění (nyní za každý započatý měsíc nejméně čtvrtina základu, dle návrhu za každých započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu) a s tím, že se navrhuje výslovně stanovit, že ukončí-li student studium v období, na který poplatek uhradil, veřejná vysoká škola mu alikvotní část uhrazeného poplatku odpovídající rozdílu mezi dobou, na kterou byl poplatek uhrazen a skutečně odstudovanou dobou, vrátí zpět.

V § 58 odst. 4 (poplatek za studium v dalším studijním programu) se dále navrhuje zpřesnit stávající znění tak, aby byly odstraněny pochybnosti o tom, že se tento poplatek hradí vždy na každý další započatý jeden rok studia.

k bodu 29

Podle stávající úpravy je disciplinárním přestupkem studenta každé zaviněné porušení povinností stanovených právními předpisy nebo vnitřními předpisy vysoké školy a jejích součástí. Tato extenzivní formulace tedy za disciplinární přestupek pokládá i všechny zaviněné méně závažné přestupky. Jakkoliv není pravděpodobné, že by studentu byla uložena sankce např. za méně závažný dopravní přestupek, přesto se stávající vymezení disciplinárního přestupku nejeví jako vhodné.

Navrhuje se, aby vymezení disciplinárního přestupku bylo zúženo v tom smyslu, že jde o takové zaviněné porušení povinností stanovených právními předpisy nebo vnitřními předpisy vysoké školy a jejích součástí, kterým došlo k ohrožení dobrého jména vysoké školy.

k bodu 31

Tato změna reaguje na případy, kdy přezkoumání rozhodnutí o ukončení studia, nesplní-li student požadavky podle studijního a zkušebního řádu, prokáže, že rozhodnutí bylo chybné. V těchto případech je totiž dnes odstranění nebo alespoň zmírnění následků, které chybné rozhodnutí způsobilo (§68 odst.5), většinou nemožné. Odkladný účinek žádosti o přezkoumání rozhodnutí zaručuje, že práva studenta nebudou narušena.

k bodu 32

Stávající úprava vymezuje akademického pracovníka jakožto zaměstnance vysoké školy, kteří vykonávají jak pedagogickou, tak vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost a dále výslovně uvádí, že akademickými pracovníky jsou profesori, docenti, odborní asistenti, asistenti, lektoři a vědečtí, výzkumní a vývojoví pracovníci podílející se na pedagogické činnosti. K získání statutu akademického pracovníka (což má rozhodný význam např. pro právo volit a být volen do akademického senátu, pro délku dovolené podle zákoníku práce apod.) je tedy nutné vykonávat obě základní činnosti, tj. jak pedagogickou, tak – ve stručnosti – vědeckou.

Stávající praxe ukázala problematičnost tohoto ustanovení v případě, kdy např. v daném semestru akademického roku pracovník formálně výkon obou činností prokázat nemůže (např. není na žádném grantu či výzkumném úkolu formálně zapsán, protože připravuje přihlášku do budoucího projektu, což samo o sobě vědeckou práci není), jakkoliv jinak obě činnosti standardně vykonává a má je i v popisu pracovní činnosti.

Návrh proto stávající znění zákona upřesňuje v tom smyslu, že rozhodující pro posouzení, zda zaměstnanec vysoké školy je akademickým pracovníkem, je právě popis pracovní činnosti.

k bodům 33 a 34

Podle stávající úpravy není délka akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem omezena, tj. může být udělena i na dobu neurčitou, což vzhledem k rozhodujícímu významu údajů o vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti v daném oboru a o profesorech a dalších akademických pracovnících vyučujících a pěstujících daný nebo příbuzný obor není věcně možné.

Navrhuje se, aby maximální délka akreditace oprávnění vysoké školy nebo její součásti konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem v daném oboru byla omezena stejně jako u akreditace studijních programů, tj. dobou deseti let.

k bodu 34

Podle stávající úpravy má Akreditační komise dvacet jednoho člena. Úlohou této komise je podle zákona pečovat o kvalitu vysokoškolského vzdělávání a všestranně posuzovat vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost vysokých škol a k tomuto cíli zejména hodnotit činnost vysokých škol a kvalitu akreditovaných činností a zveřejňovat výsledky hodnocení, posuzovat další záležitosti týkající se vysokého školství, které jí předloží ministr školství, mládeže a tělovýchovy, a vydávat k nim stanovisko.

Akreditační komise dále vydává stanovisko k žádostem o akreditaci studijních programů, k žádostem o oprávnění konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem, ke zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty veřejné vysoké školy, k udělení státního souhlasu pro právnickou osobu, která chce působit jako soukromá vysoká škola a k určení typu vysoké školy.

Dosavadní praxe ukazuje, že velikost Akreditační komise co do počtu členů není úměrná rozsahu těchto povinností. Navrhuje se proto, aby byl počet členů komise zvýšen, a to přibližně o polovinu, tj. na třicet tři. Toto číslo zachovává lichý počet členů, dělitelný třemi.

Podle stávající úpravy může akreditační komise pro odbornou přípravu svých jednání zřizovat pracovní skupiny, nově se navrhuje, aby bylo výslovně uvedeno, že jde o skupiny poradní, které tedy samy o sobě mohou pouze materiály určené Akreditační komisi odborně zhodnotit.

Vzhledem k tomu, že struktura studijních programů nekopíruje strukturu oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem, navrhuje se doplnit, že složení těchto poradních pracovních skupin musí odpovídat nejen studijním programům a cílům studia, ale i habilitačním a jmenovacím oborům, jde-li o akreditaci takového oboru.

k bodům 35 a 36

Příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou a další tvůrčí činnost, nově navrhovaný v §18 odst. 2 písm.a), se implementuje do §91 jako další zdroj pro stipendia.

k bodu 37

V názvu Vysoké školy uměleckoprůmyslové se navrhuje jazyková úprava v příloze č.1 zákona č.111/1998 Sb.

K čl. II :

Navržená přechodná ustanovení mají zajistit, aby navržené změny zákona v praxi nenarušily plynulý chod vysokých škol a ostatních institucí.

K čl.III:

Navrhuje se osvobodit veřejné vysoké školy od daně z příjmu, kterou dle stávající úpravy musejí platit. Výnos daně z příjmů veřejných vysokých škol je pro příjmy státního rozpočtu nevýznamný a osvobození veřejných vysokých škol od daně z příjmů právnických osob bude významným stimulačním prvkem ke zvyšování odpovědnosti vysoké školy za vlastní hospodaření. Osvobození veřejných vysokých škol od daní je v zahraničí běžné, viz např. čl. 27 odst. 1 polského zákona o vysokých školách.

Podle sumární výroční zprávy o VŠ za rok 2002, kterou uveřejnilo MŠMT, odvedly všechny vysoké školy v České republice v souvislosti s rokem 2002 na daních z příjmu cca 3,5 mil. Kč (!). (V řádově jiné výši jsou DPH a silniční daň, ale to je jiný problém.)

Konkrétně tyto údaje vypadají takto:

hlavní činn. hosp. činn. Celkem

Výnosy celkem 18 760 309,46 2 510 165,28 21 270 474,74
Náklady celkem 18 887 710,73 2 229 435,01 21 117 145,74

Hospodářský výsl.před zdaněním -127 401,27 280 730,27 153 329,00
Daň z příjmů 1 012,42 1 589,06 2 601,48
Dodatečné odvody daně z příjmů 1 162,18 -263,01 899,17
Hospodářský výsledek po zdanění -129 575,87 79 404,22 149 828,35

Osvobození veřejných vysokých škol od daně z příjmů podpoří aktivity na poli vícezdrojového financování veřejných vysokých škol. Dopad tohoto opatření na státní rozpočet je přitom vůči současnému stavu neutrální, protože naprostá většina veřejných vysokých škol v uplynulých letech pozitivního výsledku hospodaření nedosahovala a nebyla ani motivována hospodaření směřovat tak, aby výnosy nebyly v maximální míře kryty náklady. Navrhovaná změna by bez dodatečných nároků na státní rozpočet zvýšila motivaci i reálné možnosti veřejných vysokých škol vytvářet na státním rozpočtu nezávislou složku finančního zázemí vlastní činnosti a výrazněji se zapojovat v průmyslových aplikacích vycházejících z vlastní činnosti. Užití rozpočtových prostředků veřejné vysoké školy je přitom odstavcem 9 omezeno tak, že je zaručena reinvestice získaných finančních prostředků do činností, které odpovídají poslání veřejné vysoké školy.

K čl. IV:

Výslovně se stanoví, že ustanovení o osvobození příjmů veřejných vysokých škol od daně z příjmů se poprvé použije pro zdaňovací období, které započalo v roce 2006.

K čl.V:

Současné znění zákona o státní sociální podpoře započítává do rozhodných příjmů i stipendia. Tato situace nereflektuje stávající stav, kdy mohou být stipendia poskytována jako příspěvek nahrazující dávky odpovídající cestovnímu u zaměstnanců v pracovním poměru na služební cestě ve prospěch školy, jako podpora zvýšených nákladů při výměnných studijních pobytech v zahraničí, a je výraznou překážkou připravovaným změnám v poskytování podpory na ubytování a stravování studentů tuzemských vysokých škol.

K čl.VI:

Navrhuje se účinnost zákona od 1.ledna 2006.

V Praze, 12. dubna 2005

Michaela Šojdrová, v.r.

Eduard Zeman, v.r.

Eva Nováková, v.r.

Karel Kratochvíle, v.r.

Miloš Máša, v.r.

Břetislav Petr, v.r.

Robin Böhnisch, v.r.

Tomáš Kvapil, v.r.

Josef Vícha, v.r.

Jan Kasal, v.r.

Jaromír Talíř, v.r.

Josef Janeček, v.r.

Libor Ambrozek, v.r.

Jan Grůza, v.r.

Ladislav Šustr, v.r.

Miroslav Kalousek, v.r.

Jaroslav Lobkowicz, v.r.

Vlasta Parkanová, v.r.

Jiří Hanuš, v.r.

Petr Rafaj, v.r.

Ludvík Hovorka, v.r.

Top of Form 1

Platné znění dotčených ustanovení zákonů, kterých se navržené novelizace týkají, s vyznačením navrhovaných změn.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů:

§ 2

(1) Vysoká škola uskutečňuje akreditované studijní programy a programy celoživotního vzdělávání. Typ vysokoškolské vzdělávací činnosti je určen typem uskutečňovaných akreditovaných studijních programů. Typy studijních programů jsou bakalářský, magisterský a doktorský.

(2) Vysoká škola je právnickou osobou.

(3) Vysoká škola je univerzitní nebo neuniverzitní. Slovo „vysoká škola“, popřípadě z něho odvozené tvary slov mohou mít ve svém názvu pouze vysoké školy. Slovo „univerzita“, popřípadě z něho odvozené tvary slov mohou mít ve svém názvu pouze vysoké školy univerzitní.

(4) Vysoká škola univerzitní může uskutečňovat všechny typy studijních programů a v souvislosti s tím vědeckou a výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.

(5) Vysoká škola neuniverzitní uskutečňuje bakalářské studijní programy a může též uskutečňovat magisterské studijní programy a v souvislosti s tím výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Vysoká škola neuniverzitní se nečlení na fakulty.

(6) Typ vysoké školy je uveden v jejím statutu a musí být v souladu se stanoviskem Akreditační komise.

(7) Vysoká škola je veřejná, soukromá nebo státní. Státní vysoká škola je vojenská nebo policejní.

(8) Na vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti vysokých škol se mohou podílet i jiné právnické osoby, které se touto činností zabývají.

(9) Nikdo kromě vysoké školy nemá právo přiznávat akademický titul, konat habilitační řízení, konat řízení ke jmenování profesorem, používat akademické insignie a konat akademické obřady.

(10) Na vysokých školách je nepřipustné zakládat a organizovat činnost politických stran a politických hnutí.¹⁾

1) § 5 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 117/1994 Sb.

§ 8

(1) Akademický senát veřejné vysoké školy je jejím samosprávným zastupitelským akademickým orgánem. Má nejméně jedenáct členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu veřejné vysoké školy volí ze svých řad členové akademické obce veřejné vysoké školy. Volby jsou přímé, s tajným hlasováním. K platnosti voleb je třeba účasti nejméně 15 % členů akademické obce veřejné vysoké školy. V případě, kdy účast členů akademické obce bude nižší, budou se volby opakovat a budou platné bez ohledu na účast členů akademické obce. Vnitřní předpis veřejné vysoké školy stanoví zejména počet členů akademického senátu, způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány akademického senátu a jejich ustavování a důvody zániku členství v akademickém senátu a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí.

(2) Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.

(3) Funkční období jednotlivých členů akademického senátu veřejné vysoké školy je nejvýše tříleté. *Je-li student zvolený do akademického senátu veřejné vysoké školy v průběhu svého funkčního období znovu zapsán do studia v jiném, navazujícím studijním programu, a to nejpozději do čtyř měsíců po ukončení studia v předchozím studijním programu, jeho členství v akademickém senátu vysoké školy nezaniká.* Funkční období všech členů akademického senátu veřejné vysoké školy skončí, jestliže akademický senát po dobu šesti měsíců nekoná podle tohoto zákona. Rektor nejpozději do 30 dnů vyhlásí nové volby.

(4) Zasedání akademického senátu veřejné vysoké školy jsou veřejně přístupná. Rektor nebo v jeho zastoupení prorektor má právo vystoupit na zasedání, kdykoliv o to požádá. Na žádost rektora je předseda akademického senátu povinen bezodkladně svolat mimořádné zasedání akademického senátu veřejné vysoké školy.

§ 9

- (1) Akademický senát veřejné vysoké školy
- a) rozhoduje na návrh rektora o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení součástí vysoké školy,
 - b) schvaluje vnitřní předpisy vysoké školy a jejích součástí,
 - c) schvaluje rozpočet vysoké školy předložený rektorem a kontroluje využívání finančních prostředků vysoké školy,
 - d) schvaluje výroční zprávu o činnosti a výroční zprávu o hospodaření vysoké školy předloženou rektorem,
 - e) schvaluje hodnocení činnosti vysoké školy předložené rektorem,
 - f) schvaluje návrh rektora na jmenování a odvolání členů vědecké rady a disciplinární komise veřejné vysoké školy,
 - g) schvaluje podmínky pro přijetí ke studiu ve studijních programech, které se neuskutečňují na fakultách,
 - h) usnáší se o návrhu na jmenování rektora, popřípadě navrhuje jeho odvolání z funkce,

- i) schvaluje dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti veřejné vysoké školy a jeho každoroční aktualizaci (dále jen „dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy“) po projednání ve vědecké radě,
- j) **na návrh rektora zruší rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu součástí veřejné vysoké školy anebo pozastaví jeho účinnost, pokud je toto rozhodnutí nebo úkon v rozporu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy.**

(2) Akademický senát veřejné vysoké školy se vyjadřuje zejména

- a) k návrhům těch studijních programů, které se neuskutečňují na fakultách,
- b) k záměru rektora jmenovat nebo odvolat prorektory,
- c) k právním úkonům, které vyžadují souhlas správní rady veřejné vysoké školy podle § 15 odst. 1 písm. a) až d),
- d) k podnětům a stanoviskům správní rady veřejné vysoké školy podle § 15 odst. 3.

(3) O návrzích zejména podle odstavce 1 písm. h) se akademický senát veřejné vysoké školy usnáší tajným hlasováním. Návrh na jmenování rektora je přijat, jestliže se pro něj vyslovila nadpoloviční většina všech členů akademického senátu veřejné vysoké školy; návrh na jeho odvolání je přijat, jestliže se pro něj vyslovily nejméně tři pětiny všech členů akademického senátu.

§ 10

Rektor

(1) V čele veřejné vysoké školy je rektor; jedná a rozhoduje ve věcech školy, pokud zákon nestanoví jinak. ***V případech, kdy zvláštní právní předpis předpokládá působnost statutárního orgánu, plní ji rektor, s výjimkou případů uvedených v § 24 odst.1 písm. c).***

(2) Rektora jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu veřejné vysoké školy prezident republiky. Návrh se podává prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministr“).

(3) Funkční období rektora je tříleté. ~~Funkci rektora může tatáž osoba vykonávat na téže veřejné vysoké škole nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období.~~

(4) Rektora zastupují v jím určeném rozsahu prorektoři. Prorektory jmenuje a odvolává rektor.

(5) Mzdu rektora stanoví ministr.

§ 17

Vnitřní předpisy veřejné vysoké školy

- (1) Vnitřními předpisy veřejné vysoké školy jsou
- a) statut veřejné vysoké školy,

- b) volební a jednací řád akademického senátu veřejné vysoké školy,
- c) vnitřní mzdový předpis,⁷⁾
- d) jednací řád vědecké rady veřejné vysoké školy,
- e) řád výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků,
- f) studijní a zkušební řád,
- g) stipendijní řád,
- h) disciplinární řád pro studenty,
- i) další předpisy, pokud tak stanoví statut veřejné vysoké školy.

(2) Statut veřejné vysoké školy obsahuje zejména

- a) název, sídlo a typ vysoké školy,
- b) právní předchůdce,
- c) podmínky pro přijetí ke studiu a způsob podávání přihlášek,
- d) podmínky studia cizinců,
- e) ~~seznam akreditovaných studijních programů uskutečňovaných na vysoké škole včetně jejich typu, formy výuky a standardní doby studia a seznam oborů, ve kterých je vysoká škola oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,~~
- e) vymezení obsahu, podmínek a četnosti hodnocení činnosti vysoké školy,
- f) organizační strukturu,
- g) ustanovení o poplatcích spojených se studiem,
- h) pravidla pro užívání akademických insignií a pro konání akademických obřadů,
- i) pravidla hospodaření veřejné vysoké školy.

7) § 18 odst. 2 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků.

§ 18

Rozpočet veřejné vysoké školy

(1) Veřejná vysoká škola sestavuje svůj rozpočet a hospodaří podle něj. Rozpočet sestavuje na kalendářní rok, vyúčtování výsledků svého hospodaření provede po skončení kalendářního roku a předloží ho ministerstvu v termínech určených pro zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem. Rozpočet veřejné vysoké školy nesmí být sestavován jako deficitní.

(2) Příjmy rozpočtu veřejné vysoké školy jsou zejména

- a) *příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost (dále jen „příspěvek“),⁸⁾*
- b) *dotace ze státního rozpočtu (dále jen „dotace“),*
- c) *poplatky spojené se studiem,*
- d) *výnosy z majetku,*
- e) *jiné příjmy ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z Národního fondu a z rozpočtů obcí a krajů,*
- f) *výnosy z doplňkové činnosti,*
- g) *příjmy z darů a dědictví.*

(3) Veřejná vysoká škola má nárok na příspěvek podle odstavce 2 písm. a) na uskutečňování akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání a s nimi spojenou vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další

tvůrčí činnost. Pro stanovení výše příspěvku je rozhodný typ a finanční náročnost akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání, počet studentů a dosažené výsledky ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti a její náročnost. Pro výši příspěvku je též rozhodný dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy, dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol vypracovaný ministerstvem a jeho každoroční aktualizace (dále jen „dlouhodobý záměr ministerstva“). Veřejné vysoké škole přísluší záloha na příspěvek stanovená na základě rozhodných údajů podle stavu k 31. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Veřejná vysoká škola má nárok na dotaci na rozvoj vysoké školy. Veřejné vysoké škole se může poskytnout dotace zejména na ubytování a stravování studentů. Podmínky dotací, jejich užití a zúčtování se řídí obecnými předpisy pro nakládání s prostředky státního rozpočtu.^{8a)} Pro výši dotací je rozhodný dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy a dlouhodobý záměr ministerstva.

(5) Veřejná vysoká škola zřizuje tyto fondy:

- a) rezervní fond určený zejména na krytí ztrát v následujících účetních obdobích,*
- b) fond reprodukce investičního majetku,*
- c) stipendijní fond,*
- d) fond odměn,*
- e) fond provozních prostředků,*
- f) sociální fond.*

(6) Zdrojem fondů je přiděl finančních prostředků ze zisku nebo převod z jiného fondu veřejné vysoké školy, zdrojem fondu reprodukce investičního majetku jsou též finanční prostředky do výše účetních odpisů dlouhodobého majetku,⁹⁾ zdrojem fondu provozních prostředků též příspěvek podle odstavce 2 písm. a) a zdrojem sociálního fondu též přiděl finančních prostředků na vrub nákladů do výše 1% ročního objemu mzdových nákladů. Zůstatky fondů k 31. prosinci se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

(7) Podmínky tvorby a užití fondů stanoví vnitřní předpis veřejné vysoké školy.

(8) Prostředky rozpočtu se používají pouze na financování činností, pro které byla veřejná vysoká škola zřízena, a na financování doplňkové činnosti podle § 20 odst. 2.

⁸⁾ § 7 odst. 1 písmeno t) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

^{8a)} Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

§ 19

Majetek veřejné vysoké školy

(1) Veřejná vysoká škola vlastní majetek potřebný k činnostem, pro které byla zřízena. Majetkem veřejné vysoké školy jsou věci, byty a nebytové prostory, práva a jiné majetkové hodnoty.

(2) O nakládání s majetkem veřejné vysoké školy rozhoduje rektor nebo orgány nebo osoby, o nichž to stanoví statut veřejné vysoké školy. V případech uvedených v § 15 odst. 1 písm. a) až d) rozhoduje rektor po předchozím souhlasu správní rady veřejné vysoké školy.

(3) Veřejná vysoká škola nemůže nabývat jiné cenné papíry než cenné papíry vydané státem nebo cenné papíry, za jejichž splacení se stát zaručil.

§ 20

Hospodaření veřejné vysoké školy

(1) Veřejná vysoká škola je povinna majetek užívat k plnění úkolů ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti. Může jej užívat i k doplňkové činnosti v souladu s tímto zákonem.

(2) V doplňkové činnosti veřejná vysoká škola vykonává za úplatu činnost navazující na její vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo činnost sloužící k účinnějšímu využití lidských zdrojů a majetku. Doplňková činnost nesmí ohrozit kvalitu, rozsah a dostupnost činností, k jejichž uskutečňování byla veřejná vysoká škola zřízena.

(3) Veřejná vysoká škola není oprávněna k převzetí ručení za peněžitý dluh jiné osoby a ke zřízení zástavního práva k nemovitosti. Veřejná vysoká škola není oprávněna se stát společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti. ***Dále veřejná vysoká škola není oprávněna vkládat do obchodní společnosti nebo družstva nemovité věci nabyté do vlastnictví veřejných vysokých škol z vlastnictví státu, poskytnutý příspěvek podle § 18 odst. 3 a poskytnutou dotaci podle § 18 odst. 4.*** Podmínkou peněžitých a nepeněžitých vkladů do právnických osob je stanovení pravidel vnitřním předpisem veřejné vysoké školy.

(4) Stát neručí za závazky veřejné vysoké školy.

(5) Veřejná vysoká škola účtuje v soustavě po-dvojného účetnictví, ve kterém je povinna důsledně oddělit náklady a výnosy spojené s doplňkovou činností. V ostatním platí pro veřejnou vysokou školu obecné předpisy o účetnictví.¹⁰⁾

(6) Za účelné využívání příspěvků a dotací a za vypořádání dotací se státním rozpočtem a za řádné hospodaření s majetkem veřejné vysoké školy je ministři odpovědný rektor.

10) Např. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

§ 21

Další povinnosti veřejné vysoké školy

- (1) Veřejná vysoká škola je povinna
- a) každoročně vypracovat, předložit ministerstvu a jako neperiodickou publikaci¹¹⁾ zveřejnit výroční zprávu o činnosti a výroční zprávu o hospodaření vysoké školy v termínu a formě, kterou stanoví ministr opatřením zveřejněným ve Věstníku ministerstva,
 - b) vypracovat, projednat s ministerstvem a zveřejnit dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy v termínu a formě, kterou stanoví ministr,

- c) poskytovat Akreditační komisi a ministerstvu na jejich žádost ve stanovených termínech a bezplatně informace potřebné pro jejich činnost podle tohoto zákona,
- d) poskytovat uchazečům o studium, studentům a dalším osobám informační a poradenské služby související se studiem a s možností uplatnění absolventů studijních programů v praxi,
- e) činit všechna dostupná opatření pro vyrovnání příležitostí studovat na vysoké škole,
- f) provádět pravidelně hodnocení činnosti vysoké školy a zveřejňovat jeho výsledky,
- g) na úřední desce zveřejňovat seznam akreditovaných studijních programů, které uskutečňuje včetně jejich typu, členění na studijní obory, formy výuky a standardní doby studia a seznam oborů, ve kterých je oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem, s uvedením fakulty, je-li studijní program nebo obor ve kterém je oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem akreditován na fakultě.**

(2) Výroční zpráva o činnosti veřejné vysoké školy obsahuje mimo jiné:

- a) přehled činností vykonávaných v kalendářním roce,
- b) výsledky hodnocení činnosti vysoké školy,
- c) změny vnitřních předpisů a změny v orgánech vysoké školy, k nimž došlo v průběhu roku,
- d) další údaje stanovené správní radou veřejné vysoké školy.

(3) Výroční zpráva o hospodaření veřejné vysoké školy obsahuje mimo jiné:

- a) roční účetní závěrku a zhodnocení základních údajů v ní obsažených,
- b) výrok auditora k roční účetní závěrce, pokud byla auditorem ověřena,
- c) přehled o peněžních příjmech a výdajích,
- d) přehled rozsahu příjmů a výnosů v členění podle zdrojů,
- e) vývoj a konečný stav fondů,
- f) stav a pohyb majetku a závazků,
- g) úplný objem nákladů v členění na náklady pro plnění činností doplňkových a ostatních.

(4) Výroční zpráva o činnosti a výroční zpráva o hospodaření, dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy a výsledky hodnocení činnosti veřejné vysoké školy musí být veřejně přístupné.

11) Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích.

HLAVA II SOUČÁSTI VEŘEJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY

§ 22

Členění veřejné vysoké školy

(1) Veřejná vysoká škola se může členit na tyto součásti:

- a) fakulty,
- b) vysokoškolské ústavy,

- c) jiná pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb,
- d) účelová zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajišťování provozu školy.

(2) Vnitřní předpisy součástí musí být v souladu s vnitřními předpisy veřejné vysoké školy.

Díl 1
Fakulta

§ 23
Fakulta

(1) Fakulta uskutečňuje nejméně jeden akreditovaný studijní program a vykonává vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.

(2) Na fakultě se ustavuje samosprávný zastupitelský akademický orgán. Fakulta má právo používat vlastní akademické insignie a konat akademické obřady.

(3) O zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty rozhoduje na návrh rektora akademický senát veřejné vysoké školy. Toto rozhodnutí je podmíněno *předchozím* stanoviskem Akreditační komise.

Akademický senát fakulty
§ 26

(1) Akademický senát fakulty je jejím samosprávným zastupitelským akademickým orgánem. Má nejméně devět členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu fakulty volí ze svých řad členové akademické obce fakulty. Volby jsou přímé, s tajným hlasováním. K platnosti voleb je třeba účasti nejméně 15 % členů akademické obce fakulty. V případě, kdy účast členů akademické obce bude nižší, budou se volby opakovat a budou platné bez ohledu na účast členů akademické obce. Vnitřní předpis fakulty stanoví zejména počet členů akademického senátu, způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány akademického senátu a jejich ustavování a důvody zániku členství v akademickém senátu a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí.

(2) Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.

(3) Funkční období jednotlivých členů akademického senátu fakulty je nejvýše tříleté. **Je-li student zvolený do akademického senátu fakulty v průběhu svého funkčního období znovu zapsán do studia v jiném, navazujícím studijním programu, a to nejpozději do čtyř měsíců po ukončení studia v předcházejícím studijním programu, jeho členství v akademickém senátu fakulty nezaniká.** Funkční období všech členů akademického senátu fakulty skončí, jestliže akademický senát po dobu šesti měsíců nekoná podle § 27. Děkan nejpozději do 30 dnů vyhlásí nové volby.

(4) Zasedání akademického senátu fakulty jsou veřejně přístupná. Děkan nebo v jeho zastoupení proděkan má právo vystoupit na zasedání, kdykoliv o to požádá. Na žádost děkana je předseda akademického senátu povinen bezodkladně svolat mimořádné zasedání akademického senátu fakulty.

§ 28
Děkan

(1) V čele fakulty je děkan; jedná a rozhoduje ve věcech fakulty, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Děkana jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu fakulty rektor.

(3) Rektor může odvolat děkana z vlastního podnětu, a to pouze po předchozím vyjádření akademického senátu fakulty a se souhlasem akademického senátu veřejné vysoké školy v případě, kdy děkan závažným způsobem neplní své povinnosti nebo závažným způsobem poškozuje zájem vysoké školy nebo fakulty.

(4) Funkční období děkana je tříleté. ~~Funkci děkana může tatáž osoba vykonávat na téže fakultě nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období.~~

(5) Děkana zastupují v jím určeném rozsahu proděkani. Proděkany jmenuje a odvolává děkan.

§ 42
Další povinnosti soukromé vysoké školy

- (1) Soukromá vysoká škola je povinna
- a) každoročně vypracovat, předložit ministerstvu a jako neperiodickou publikaci¹¹⁾ zveřejnit výroční zprávu o činnosti a v případě, že obdržela dotaci, i výroční zprávu o hospodaření vysoké školy v termínu a formě, kterou stanoví ministr,
 - b) vypracovat, projednat s ministerstvem a jako neperiodickou publikaci¹¹⁾ zveřejnit dlouhodobý záměr soukromé vysoké školy a jeho každoroční aktualizaci v termínu a formě, kterou stanoví ministr,
 - c) poskytovat Akreditační komisi a ministerstvu na jejich žádost ve stanovených termínech a bezplatně informace potřebné pro jejich činnost podle tohoto zákona,
 - d) provádět pravidelně hodnocení činnosti vysoké školy a zveřejňovat jeho výsledky,
 - e) **na úřední desce zveřejňovat seznam akreditovaných studijních programů, které uskutečňuje včetně jejich typu, členění na studijní obory, formy výuky a standardní doby studia a seznam oborů, ve kterých je oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,**
 - f) oznámit ministerstvu, že na soukromou vysokou školu byl vyhlášen nebo ukončen konkurz podle obecných předpisů o konkurzu a vyrovnání,¹³⁾
 - g) oznámit ministerstvu zánik právnické osoby, která získala oprávnění působit jako soukromá vysoká škola.

(2) Na obsah výroční zprávy o činnosti soukromé vysoké školy se vztahuje § 21 odst. 2 obdobně, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.¹⁴⁾

(3) Na obsah výroční zprávy o hospodaření soukromé vysoké školy se vztahuje § 21 odst. 3 obdobně, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(4) Výroční zpráva o činnosti a výroční zpráva o hospodaření, dlouhodobý záměr soukromé vysoké školy a výsledky hodnocení činnosti soukromé vysoké školy musí být veřejně přístupné.

-
- 11) Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích.
 - 13) Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.
 - 14) Např. zákon č. 248/1995 Sb., zákon č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 43

Působnost ministerstva

(1) Jestliže je některé opatření soukromé vysoké školy v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nestanoví-li zákon jiný způsob jeho přezkoumání, vyzve ministerstvo vysokou školu, aby v přiměřené lhůtě zjednala nápravu.

(2) Ministerstvo může soukromé vysoké škole udělený státní souhlas odejmout, jestliže

- a) nemá akreditovaný žádný studijní program,
- b) v průběhu jednoho roku jí byla odňata akreditace více než dvou studijních programů,
- c) jí byla pozastavena akreditace všech studijních programů,
- d) se v její činnosti projevují závažné nedostatky znemožňující plnění jejích úkolů podle tohoto zákona, nebo
- e) závažným způsobem porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo jejím vnitřním předpisem.

(3) Ministerstvo odejme státní souhlas v případě, že v žádosti byly uvedeny nesprávné údaje rozhodné pro udělení státního souhlasu nebo že došlo k takovým změnám, za kterých by souhlas nemohl být vydán.

(4) Odnětím státního souhlasu pozbývá právnická osoba oprávnění působit jako vysoká škola. Ministerstvo zároveň rozhodne o odnětí akreditace studijních programů.

(5) Nevylučuje-li to povaha věci, je povinností ministerstva nejprve upozornit soukromou vysokou školu na skutečnosti uvedené v odstavci 2 a vyzvat ji, aby v přiměřené lhůtě zjednala nápravu.

(6) Jestliže soukromá vysoká škola přestala uskutečňovat vzdělávací činnost z jiného důvodu než z důvodu odnětí státního souhlasu, je povinna to bezodkladně oznámit ministerstvu.

ČÁST ČTVRTÁ STUDIJNÍ PROGRAM

§ 44

(1) Vysokoškolské vzdělání se získává studiem v rámci akreditovaného studijního programu podle studijního plánu stanovenou formou studia.

- (2) Součástí studijního programu jsou
- a) název studijního programu, jeho typ, forma a cíle studia,
 - b) členění studijního programu na studijní obory, jejich charakteristika a jejich kombinace, jakož i stanovení profilu absolventa příslušných studijních oborů,
 - c) charakteristika studijních předmětů,
 - d) pravidla a podmínky pro vytváření studijních plánů, popřípadě délka praxe,
 - e) standardní doba studia při průměrné studijní zátěži vyjádřená v akademických rocích; **standardní doba studia může být odlišná pro různé formy studia,**
 - f) podmínky, které musí student splnit v průběhu studia ve studijním programu a při jeho řádném ukončení podle § 45 odst. 3, § 46 odst. 3 a § 47 odst. 4 včetně obsahu státních zkoušek,
 - g) udělovaný akademický titul,
 - h) návaznost na další typy studijních programů v téže nebo příbuzné oblasti studia.

(3) Studijní plán stanoví časovou a obsahovou posloupnost studijních předmětů, formu jejich studia a způsob ověření studijních výsledků.

(4) Forma studia vyjadřuje, zda jde o studium prezenční, distanční nebo o jejich kombinaci.

§ 45

Bakalářský studijní program

(1) Bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu k výkonu povolání a ke studiu v magisterském studijním programu. V bakalářském studijním programu se bezprostředně využívají soudobé poznatky a metody; obsahuje též v potřebném rozsahu teoretické poznatky.

(2) Standardní doba studia včetně praxe je nejméně tři a nejvýše čtyři roky.

(3) Studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je zpravidla obhajoba bakalářské práce.

(4) Absolventům studia v bakalářských studijních programech se uděluje akademický titul "bakalář" (ve zkratce "Bc." uváděné před jménem), v oblasti umění akademický titul "bakalář umění" (ve zkratce "BcA." uváděné před jménem); absolventům v oblasti umění přijatým ke studiu podle § 48 odst. 2 se uděluje akademický titul až po dosažení úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání nebo vyššího odborného vzdělání poskytovaného v konzervatořích.

§ 46

Magisterský studijní program

(1) Magisterský studijní program je zaměřen na získání teoretických poznatků založených na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti; v oblasti umění je zaměřen na náročnou uměleckou přípravu a rozvíjení talentu.

(2) Magisterský studijní program navazuje na bakalářský studijní program; standardní doba tohoto studia je nejméně jeden a nejvýše tři roky. V případech, kdy to vyžaduje charakter studijního programu, může být udělena akreditace magisterskému studijnímu programu, který nenavazuje na bakalářský studijní program; v tomto případě je standardní doba studia nejméně čtyři a nejvýše šest roků.

(3) Studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba diplomové práce. V oblasti lékařství a veterinárního lékařství a hygieny se studium řádně ukončuje státní rigorózní zkouškou.

(4) Absolventům studia v magisterských studijních programech se udělují tyto akademické tituly:

- a) v oblasti ekonomie, technických věd a technologií, zemědělství, lesnictví a vojenství "inženýr" (ve zkratce "Ing." uváděné před jménem),
- b) v oblasti architektury "inženýr architekt" (ve zkratce "Ing. arch." uváděné před jménem),
- c) v oblasti lékařství "doktor medicíny" (ve zkratce "MUDr." uváděné před jménem),
- d) v oblasti zubního lékařství "zubní lékař" (ve zkratce "MDDr." uváděné před jménem),
- e) v oblasti veterinárního lékařství a hygieny "doktor veterinární medicíny" (ve zkratce "MVDr." uváděné před jménem),
- f) v oblasti umění "magistr umění" (ve zkratce "MgA." uváděné před jménem),
- g) v ostatních oblastech "magistr" (ve zkratce "Mgr." uváděné před jménem).

Absolventům studia v magisterských studijních programech v oblasti umění přijatým ke studiu podle § 48 odst. 2 se uděluje akademický titul až po dosažení úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání nebo vyššího odborného vzdělání poskytovaného v konzervatořích.

(5) Absolventi magisterských studijních programů, kteří získali akademický titul "magistr", mohou vykonat v téže oblasti studia státní rigorózní zkoušku, jejíž součástí je obhajoba rigorózní práce. Tito absolventi mají právo **za úplatu** používat zařízení a informační technologie potřebné pro přípravu k této zkoušce v souladu s pravidly určenými vysokou školou. Po jejím vykonání se udělují tyto akademické tituly:

- a) v oblasti práva "doktor práv" (ve zkratce "JUDr." uváděné před jménem),
- b) v oblasti humanitních, pedagogických a společenských věd "doktor filozofie" (ve zkratce "PhDr." uváděné před jménem),
- c) v oblasti přírodních věd "doktor přírodních věd" (ve zkratce "RNDr." uváděné před jménem),
- d) v oblasti farmacie "doktor farmacie" (ve zkratce "PharmDr." uváděné před jménem),
- e) v oblasti teologie "licenciát teologie" (ve zkratce "ThLic." uváděné před jménem) nebo "doktor teologie" (ve zkratce "ThDr." uváděné před jménem); pro oblast katolické teologie "licenciát teologie".

§ 47

Doktorský studijní program

(1) Doktorský studijní program je zaměřen na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění.

(2) Standardní doba studia je nejméně tři a nejvýše čtyři roky.

(3) Studium v doktorském studijním programu probíhá podle individuálního studijního plánu pod vedením školitele.

(4) Studium se řádně ukončuje státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce, kterými se prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické a tvůrčí umělecké činnosti. Disertační práce musí obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění.¹⁵⁾

(5) Absolventům studia v doktorských studijních programech se uděluje akademický titul "doktor" (ve zkratce "Ph.D." uváděné za jménem), v oblasti teologie akademický titul "doktor teologie" (ve zkratce "Th.D." uváděné za jménem).

(6) Studium v doktorském studijním programu sleduje a hodnotí oborová rada ustavená podle vnitřního předpisu vysoké školy nebo její součásti, která má akreditovaný příslušný studijní program. Pro studijní programy ze stejné oblasti studia mohou vysoké školy nebo jejich součásti na základě dohody vytvořit společnou oborovou radu. Předsedu oborové rady volí ze svého středu její členové.

15) § 10 zákona č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon).

§ 47a **Studentské práce**

Bakalářská práce, diplomová práce a disertační práce jsou školními díly, vnitřní potřebou vysoké školy se rozumí umožnění přístupu k těmto pracím zaměstnancům a studentům vysoké školy.^{15a)}

^{15a)} § 35 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).“

§ 49

(1) Vysoká škola nebo fakulta může stanovit další podmínky přijetí ke studiu týkající se určitých znalostí, schopností nebo nadání nebo prospěchu ze střední školy, popřípadě vyšší odborné školy nebo vysoké školy; v případě přijímání ke studiu v magisterském studijním programu, který navazuje na bakalářský studijní program, též podmínky týkající se příbuznosti studijních oborů nebo počtů kreditů získaných během studia ve vybraných typech předmětů. Kredity se přitom rozumí kvantitativní vyjádření studijní zátěže určité části studia. Kromě toho může stanovit nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů, kteří splnili stanovené podmínky; splní-li tyto podmínky větší počet uchazečů, rozhoduje pořadí nejlepších.

(2) Podmínky pro přijetí cizinců ke studiu ve studijním programu musí umožnit splnění závazků, které vyplývají z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

(3) Vysoká škola nebo fakulta může stanovit odlišné podmínky pro přijetí uchazečů, kteří absolvovali studijní program nebo jeho část nebo studují jiný studijní program na vysoké škole v České republice nebo v zahraničí anebo absolvovali akreditovaný vzdělávací program nebo jeho část ve vyšší odborné škole nebo studují akreditovaný vzdělávací program ve vyšší odborné škole v České republice nebo v zahraničí.

(4) Splnění podmínek stanovených podle odstavců 1 a 3 se ověřuje, a to zpravidla přijímací zkouškou.

(5) Vysoká škola nebo fakulta zveřejní v dostatečném předstihu, nejméně však čtyřměsíčním, lhůtu pro podání přihlášek ke studiu **a způsob jejich podávání písemnou nebo elektronickou formou**, podmínky přijetí podle odstavců 1 a 3, termín a způsob ověření jejich splnění, a pokud je součástí ověření požadavek přijímací zkoušky, také formu a rámcový obsah zkoušky a kritéria pro její vyhodnocení. Tyto skutečnosti musí být zveřejněny na úřední desce vysoké školy nebo fakulty. Stejným způsobem musí být zveřejněn nejvyšší počet studentů přijímaných ke studiu v příslušném studijním programu.

§ 50 Přijímací řízení

(1) Přijímací řízení se zahajuje doručením písemné přihlášky ke studiu vysoké školy nebo její součásti, která uskutečňuje příslušný studijní program.

(2) O přijetí ke studiu ve studijním programu, který uskutečňuje fakulta, rozhoduje děkan fakulty. O přijetí ke studiu ve studijním programu, který uskutečňuje vysoká škola, rozhoduje rektor.

(3) Na soukromých vysokých školách rozhoduje o přijetí ke studiu orgán určený vnitřním předpisem.

(4) Na rozhodování o přijetí ke studiu se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(5) Rozhodnutí musí být vyhotoveno písemně do 30 dnů od ověření podmínek pro přijetí ke studiu, musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být uchazeči doručeno do vlastních rukou. Způsob náhradního doručení stanoví vnitřní předpis. Uchazeči, jehož pobyt není znám, se doručuje vyvěšením rozhodnutí na úřední desce.

(6) Uchazeč má právo nahlédnout do všech svých materiálů, které mají význam pro rozhodnutí o jeho přijetí ke studiu.

(7) Uchazeč může požádat o přezkoumání rozhodnutí. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal, ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho doručení; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti vyhovět a rozhodnutí změnit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změní rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem vysoké školy nebo její součástí nebo podmínkami stanovenými podle § 49 odst. 1 a 3. Jinak žádost zamítne a původní rozhodnutí potvrdí.

(8) Do 15 dnů po skončení přijímacího řízení zveřejní vysoká škola nebo fakulta zprávu o jeho průběhu. Pokud jsou součástí přijímacího řízení i písemné přijímací zkoušky, uvede ve zprávě základní statistické charakteristiky všech jejích částí. Ministerstvo stanoví vyhláškou postup a podmínky při zveřejnění průběhu přijímacího řízení, a to včetně požadavků na základní statistické charakteristiky.

§ 57 Doklady o studiu

(1) Doklady o studiu ve studijním programu a o absolvování studia ve studijním programu jsou

- a) průkaz studenta,
- b) výkaz o studiu,
- c) vysokoškolský diplom,

- d) vysvědčení,
- e) doklad o vykonaných zkouškách,
- f) doklad o studiu,
- g) dodatek k diplomu.

(2) Průkaz studenta je doklad, který student obdrží po zápisu do matriky studentů.

(3) Výkaz o studiu je doklad, do něhož se zapisují zejména studijní předměty a výsledky kontroly studijní úspěšnosti nebo studijního výkonu.

(4) Vysokoškolský diplom je dokladem o absolvování studijního programu v příslušném studijním oboru.

(5) Vysvědčení je doklad o vykonané státní zkoušce a jejích součástech, popřípadě o obhajobě disertační práce.

- (6) Doklad o vykonaných zkouškách nebo doklad o studiu obdrží
- a) osoba, která ukončila studium ve studijním programu podle § 56 odst. 1,
 - b) student na základě své žádosti,
 - c) absolvent studia ve studijním programu na základě své žádosti.

(7) Dodatek k diplomu obdrží absolvent studia ve studijním programu.

(8) Vysokoškolský diplom a vysvědčení se považují za veřejné listiny a jsou opatřeny státním znakem České republiky¹⁶⁾ spolu s uvedením označení příslušné vysoké školy a akademického titulu, který je udělován; vysoká škola je vydává zpravidla při akademickém obřadu.

¹⁶⁾ § 2 písm. r) zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů.“.

Poplatky spojené se studiem § 58

(1) Veřejná vysoká škola může stanovit poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením, který činí nejvýše 20 % základu.

(2) Základem pro stanovení poplatků spojených se studiem je 5 % z průměrné částky připadající na jednoho studenta z celkových neinvestičních výdajů poskytnutých ministerstvem ze státního rozpočtu veřejným vysokým školám v kalendářním roce. Základ vyhlásí ministerstvo **do konce ledna** kalendářního roku; základ platí pro akademický rok započatý v tomto kalendářním roce. Pro výpočet základu slouží údaje za uplynulý kalendářní rok.

(3) Studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém

student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Ukončí-li student studium během roku, za který uhradil poplatek, veřejná vysoká škola mu alikvotní část uhrazeného poplatku odpovídající rozdílu mezi dobou, na kterou byl poplatek uhrazen a skutečně odstudovanou dobou, vrátí zpět.

(4) Studuje-li absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, *který činí za každý další započatý jeden rok studia nejvýše základ* podle odstavce 2; to neplatí, studuje-li absolvent bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském studijním programu či jde-li o souběh řádných studijních programů nepřesahující standardní dobu studia programu jednoho. Pokud celková doba dalšího studia překročí standardní dobu studia, stanoví veřejná vysoká škola poplatek za studium podle odstavce 3.

(5) Uskutečňuje-li veřejná vysoká škola studijní program v cizím jazyce, stanoví poplatek za studium v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu; na stanovení výše poplatků spojených se studiem se nevztahují odstavce 2 až 4.

(6) Veřejná vysoká škola může stanovit poplatek za úkony spojené s přijetím přihlášky ke státní rigorózní zkoušce podle §46 odstavce 5 a s konáním této zkoušky, který činí nejvýše dvojnásobek základu podle odstavce 2.

(7) Veřejná vysoká škola zveřejní výši poplatků spojených se studiem podle odstavců 1 až 5 pro příští akademický rok před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Výši, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy.

(8) Poplatky za studium s výjimkou odstavce 5 jsou příjmem stipendijního fondu veřejné vysoké školy.

(9) Rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle odstavce 3 nebo odstavce 4 se vydává alespoň 90 dnů před splatností poplatku. Rektor může v rámci rozhodování o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy.

(10) Na poplatky spojené se studiem stanovené podle odstavců 1 až 5 se nevztahují obecné předpisy o poplatcích.¹⁷⁾

17) Zákon ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon ČNR č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Disciplinární přestupek § 64

Disciplinárním přestupkem je zaviněné porušení povinností stanovených právními předpisy nebo vnitřními předpisy vysoké školy a jejích součástí, *kterým došlo k ohrožení dobrého jména vysoké školy.*

§ 68

(1) Na rozhodování o právech a povinnostech studenta se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Rozhodnutí musí být vydáno do 30 dnů ode dne přijetí žádosti nebo oznámení předmětné skutečnosti.

(2) O rozhodnutí o právech a povinnostech studenta musí být student prokazatelným způsobem uvědoměn. Rozhodnutí se vyznačuje do dokumentace o studentech vedené vysokou školou nebo její součástí, na které je student zapsán.

(3) Rozhodnutí ve věcech

- a) povolení mimořádného opravného termínu zkoušky, pokud takovou možnost připouští studijní a zkušební řád,
- b) povolení opakovat část studia uvedenou v § 52 odst. 1, pokud takovou možnost připouští studijní a zkušební řád,
- c) povolení přerušit studium,
- d) uznání zkoušek a předepsání rozdílových zkoušek,
- e) přiznání stipendia,
- f) *vyměření poplatku spojeného se studiem podle § 58 odst. 3, 4***
- g) nesplnění požadavků podle § 56 odst. 1 písm. b),**
- h) disciplinárního přestupku,**
- i) vyloučení ze studia podle § 67 musí být vyhotoveno písemně, musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být studentovi doručeno do vlastních rukou. Případný způsob náhradního doručení ve věcech uvedených v písmenech a) až e) může stanovit vnitřní předpis vysoké školy nebo její součásti.**

(4) Student může do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 3 doručeno, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti pouze vyhovět a rozhodnutí změnit nebo zrušit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změni nebo zruší rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem veřejné vysoké školy nebo její součástí. Rozhodnutí o disciplinárním přestupku a o vyloučení ze studia podle § 67 zruší i v případě, že dodatečně vyšly najevo skutečnosti, které by odůvodňovaly zastavení řízení. ***Žádost o přezkoumání rozhodnutí vydaného podle odstavce 3 písm. f) má vždy odkladný účinek.***

(5) Orgány veřejné vysoké školy nebo její součásti přijmou v návaznosti na rozhodnutí podle odstavce 4 v případě potřeby taková opatření, aby práva studenta byla obnovena a následky, které vadné rozhodnutí způsobilo, byly odstraněny nebo alespoň zmírněny.

(1) Akreditace studijního programu se uděluje na dobu nejvýše deseti let, počítanou ode dne právní moci rozhodnutí.

(2) Platnost akreditace lze i opakovaně prodloužit. Na řízení o prodloužení platnosti akreditace se přiměřeně vztahuje ustanovení § 79.

(3) Během uskutečňování akreditovaného studijního programu může vysoká škola požádat o akreditaci jeho rozšíření.

(4) Akreditace studijního programu zaniká oznámením vysoké školy o zrušení studijního programu. Akreditovaný studijní program lze zrušit, jestliže vysoká škola zajistí studentům možnost pokračovat ve studiu stejného nebo obdobného studijního programu na téže nebo jiné vysoké škole.

§ 81

(1) O akreditaci studijního programu může spolu s vysokou školou požádat též právnická osoba, která má sídlo, svou ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti na území některého členského státu Evropské unie, nebo která byla zřízena nebo založena podle práva některého členského státu Evropské unie, zabývající se vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činností.

(2) Spolu se žádostí o akreditaci předloží dohodu s vysokou školou o vzájemné spolupráci při uskutečňování studijního programu. Tato vysoká škola přijímá uchazeče o studium ve studijním programu a uděluje absolventům tohoto studijního programu příslušný akademický titul. Ve vysokoškolském diplomu je též uvedeno, kde byl studijní program uskutečňován.

(3) O akreditaci studijního programu může právnická osoba podle odstavce 1 požádat též samostatně. Vydá-li Akreditační komise souhlasné stanovisko, ministerstvo vyzve příslušnou vysokou školu k uzavření dohody podle odstavce 2 a akreditaci udělí po uzavření této dohody. Odmítne-li vysoká škola dohodu uzavřít, sdělí toto rozhodnutí a jeho zdůvodnění do 30 dnů ministerstvu a Akreditační komisi.

(4) Na žádost o akreditaci studijního programu podle odstavců 1 až 3 se vztahuje § 79 přiměřeně.

(5) Při společném uskutečňování doktorského studijního programu dohoda též stanoví zastoupení právnické osoby a vysoké školy v oborové radě.

§ 82

Akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

(1) Oprávnění vysoké školy nebo její součásti konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem v daném oboru podléhá akreditaci, kterou uděluje ministerstvo.

(2) Písemná žádost vysoké školy o akreditaci obsahuje:

- a) název vysoké školy, popřípadě název součásti, na které bude řízení probíhat,
- b) obor habilitace nebo jmenování,
- c) daje o vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti vysoké školy nebo její součásti v daném oboru,
- d) údaje o profesorech a dalších akademických pracovnících vyučujících a pěstujících daný nebo příbuzný obor na vysoké škole nebo její součásti,
- e) seznam členů vědecké rady vysoké školy, popřípadě její součásti.

(3) Ustanovení § 79 odst. 2 a 3 platí pro akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem obdobně.

(4) Akreditační komise posoudí, zda skutečnosti doložené podle odstavce 2 písm. c) až e) vytvářejí předpoklady pro objektivní posouzení pedagogické a vědecké nebo umělecké kvalifikace uchazeče o jmenování docentem nebo profesorem, a vydá stanovisko k žádosti.

(5) Ministerstvo rozhodne o udělení akreditace do 30 dnů po obdržení stanoviska Akreditační komise. Přitom přihlíží k dlouhodobému záměru veřejné vysoké školy nebo dlouhodobému záměru soukromé vysoké školy a k hodnocení činnosti vysoké školy.

(6) Ministerstvo akreditaci neudělí, jestliže

- a) vysoká škola neskýtá záruku řádného provádění habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,
- b) není akreditován doktorský studijní program, v jehož rámci se na vysoké škole nebo její součásti vyučuje obor habilitace nebo jmenování nebo alespoň jeho podstatná část,
- c) v žádosti byly uvedeny nesprávné údaje rozhodné pro akreditaci,
- d) Akreditační komise nevydala souhlasné stanovisko.

(7) Výjimku z ustanovení odstavce 6 písm. b) může ministerstvo připustit v případě nově vznikajícího oboru.

(8) Akreditace habilitačního řízení nebo oboru řízení ke jmenování profesorem se uděluje na dobu nejvýše deseti let, počítanou ode dne právní moci rozhodnutí.

Akreditační komise

§ 83

(1) Akreditační komise má dvacet jednoho člena. Předsedu, místopředsedu a členy Akreditační komise jmenuje na návrh ministra vláda. Ministr si před předložením návrhu vyžádá doporučení reprezentace vysokých škol, Rady vlády České republiky pro výzkum a vývoj a Akademie věd České republiky a návrh s nimi projedná.

(2) Členové Akreditační komise jsou jmenováni na dobu šesti let; jmenování mohou být nejvýše na dvě funkční období. Při prvním jmenování členů Akreditační komise určí vláda jména jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po dvou letech, a jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po čtyřech letech.

(3) Členem Akreditační komise může být jmenována pouze bezúhonná osoba, která je všeobecně uznávanou odbornou autoritou.

(4) Funkce člena Akreditační komise je neslučitelná s funkcí rektora, prorektora nebo děkana.

(5) Před uplynutím funkčního období může být člen Akreditační komise odvolán z funkce jen pro ztrátu bezúhonnosti, pro dlouhodobou neúčast na práci Akreditační komise nebo na vlastní žádost.

(6) Členové Akreditační komise jsou při výkonu své funkce nezávislí.

(7) Akreditační komise pro odbornou přípravu svých jednání může zřizovat poradní pracovní skupiny, jejichž složení musí odpovídat typu studijního programu, jeho formě a cíli studia; v případě akreditace habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem oboru, pro který má být akreditace udělena, nebo oboru příbuznému.

(8) Způsob jednání Akreditační komise a jejích pracovních skupin upraví statut Akreditační komise, který schvaluje vláda. Ministerstvo zveřejní vládou schválený statut vhodnou formou.

(9) Činnost Akreditační komise materiálně a finančně zabezpečuje ministerstvo.

(10) Podání k Akreditační komisi se činí prostřednictvím ministerstva.

11) Činnost členů Akreditační komise a jejích pracovních komisí je úkonem v obecném zájmu.⁴⁾ Těmto osobám může být poskytnuta odměna a přísluší jim cestovní náhrady podle zvláštního předpisu.⁵⁾

4) § 124 odst. 1 a 2 zákoníku práce.

5) Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 44/1994 Sb.

§ 91 Stipendia

(1) Studentům vysoké školy mohou být přiznána stipendia.

(2) Stipendia hrazená z dotace **nebo z příspěvku** mohou být studentům přiznána

- a) za vynikající studijní výsledky,
- b) za vynikající vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí výsledky přispívající k prohloubení znalostí,
- c) v případě tíživé sociální situace studenta,
- d) v případech zvláštního zřetele hodných.

(3) Stipendia hrazená z dotace **nebo z příspěvku** mohou být přiznána též

- a) na podporu studia občanů České republiky v zahraničí,
- b) na podporu studia cizinců v České republice,
- c) studentům doktorských studijních programů.

(4) Stipendia přiznává studentům vysoká škola nebo fakulta podle stipendijního řádu.

(5) Ministerstvo přiznává stipendia za podmínek stanovených v odstavcích 2 a 3 podle programů vyhlašovaných ministrem, s přihlédnutím k závazkům z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

Příl.1 Vysoké školy v České republice:

Univerzita Karlova v Praze
Univerzita Palackého v Olomouci
České vysoké učení technické v Praze
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
Akademie výtvarných umění v Praze
Vysoké učení technické v Brně

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Masarykova univerzita v Brně
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně
Akademie múzických umění v Praze
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
Janáčkova akademie múzických umění v Brně
Univerzita Pardubice
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
Česká zemědělská univerzita v Praze
Technická univerzita v Liberci
Vysoká škola ekonomická v Praze
Univerzita Hradec Králové
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ostravská univerzita v Ostravě
Slezská univerzita v Opavě
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Západočeská univerzita v Plzni

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů:

§ 18

Předmět daně

(1) Předmětem daně jsou příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem (dále jen "příjmy"), není-li dále stanoveno jinak.

(2) Předmětem daně nejsou

- a) příjmy získané nabytím akcií podle zvláštního zákona,¹⁾ zděděním nebo darováním nemovitosti nebo movité věci anebo majetkového práva s výjimkou z nich plynoucích příjmů,
- b) u poplatníků, kteří mají postavení oprávněné osoby na základě zvláštního zákona,^{15b)} příjmy získané s vydáním pohledávky, a to do výše náhrad podle zvláštních zákonů,²⁾ do výše nároků na vydání základního podílu,¹³⁾ a dále příjmy z vydání dalšího podílu¹³⁾ v nepeněžní formě,
- c) příjmy z vlastní činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů 19e) s výjimkou příjmů podléhajících zvláštní sazbě daně vybírané srážkou podle § 36 tohoto zákona,
- d) příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu smírného urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit.^{1c)}

(3) U poplatníků, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání,¹⁷⁾ jsou předmětem daně vždy příjmy z reklam, s výjimkou ustanovení § 19 odst. 1 písm. ze) z členských příspěvků a příjmy z nájemného s výjimkou uvedenou v odstavci 4 písm. d).

(4) U poplatníků uvedených v odstavci 3 nejsou předmětem daně příjmy

- a) z činností vyplývajících z jejich poslání za podmínky, že náklady (výdaje) vynaložené podle tohoto zákona v souvislosti s prováděním těchto činností jsou vyšší; činnosti, které jsou posláním těchto poplatníků, jsou stanoveny zvláštními předpisy,^{17a)} statutem, stanovami, zřizovacími a zakladatelskými listinami,
- b) z dotací, příspěvků na provoz a jiných podpor ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje a rozpočtu obce poskytnutých podle zvláštních právních předpisů,^{17b)} z prostředků poskytnutých z rozpočtu Evropské unie nebo veřejných rozpočtů cizích států a dále příjmy krajů a podpory z Vinařského fondu a obcí plynoucí z výnosu daní nebo podílu na nich, výnosu poplatků a peněžních odvodů, které jsou podle zvláštních zákonů příjmem kraje a obce,
- c) z úroků z vkladů na běžném účtu,
- d) z úplatných převodů a úplatného užívání státního majetku mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi^{30b)} a z pronájmů a prodeje státního majetku, které jsou podle zvláštního právního předpisu^{17b)} příjmem státního rozpočtu.

~~(5) U poplatníků, kteří jsou veřejnou vysokou školou, jsou předmětem daně všechny příjmy s výjimkou příjmů:~~

- ~~a) z investičních transferů,~~
- ~~b) z úroků z vkladů na běžném účtu.~~

(5) U poplatníků uvedených v odstavci 3 se splnění podmínky uvedené v odstavci 4 písm. a) posuzuje za celé zdaňovací období podle jednotlivých druhů činností. Pokud

jednotlivá činnost v rámci téhož druhu činnosti je prováděna jak za ceny, kdy dosažené příjmy jsou nižší nebo rovny než související náklady (výdaje) vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, tak za ceny, kdy dosažené příjmy jsou vyšší než související náklady (výdaje) vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, jsou předmětem daně pouze příjmy z těchto jednotlivých činností, které jsou vykonávány za ceny, kdy příjmy převyšují související výdaje.

(6) Poplatníci uvedení v odstavci 3 jsou povinni vést účetnictví tak, aby nejpozději ke dni účetní závěrky byly vedeny odděleně příjmy, které jsou předmětem daně, od příjmů, které předmětem daně nejsou nebo předmětem daně jsou, ale jsou od daně osvobozeny. Obdobně to platí i pro vykazování nákladů (výdajů). Pokud tato povinnost nebude splněna nebo nemůže být splněna organizačními složkami státu,^{30b)} obcemi u jednorázových příjmů, které v souladu se zvláštními předpisy 17b) jsou součástí rozpočtových příjmů, učiní se tak mimoúčetně v daňovém přiznání.

(7) Za poplatníky podle odstavce 3 se považují zejména zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu^{17c)} a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti, občanská sdružení včetně odborových organizací, politické strany a politická hnutí, registrované církve a náboženské společnosti, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy, školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,^{17d*)} obce, organizační složky státu,^{30b)} kraje,^{17d)} příspěvkové organizace, státní fondy a subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon. Za tyto poplatníky se nepovažují obchodní společnosti a družstva, i když nebyly založeny za účelem podnikání. Tímto nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů.¹⁷ⁿ⁾

(8) U Fondu národního majetku České republiky¹⁸⁾ a veřejné obchodní společnosti jsou předmětem daně pouze příjmy, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou (§ 36). Při stanovení základu daně společníka veřejné obchodní společnosti se k předchozí větě nepřihlíží.

(9) U Pozemkového fondu České republiky jsou předmětem daně pouze příjmy uvedené ve zvláštním předpise.^{18b)}

(10) U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, je předmětem daně také část základu daně veřejné obchodní společnosti stanoveného podle § 23 až 33; přitom tato část základu daně se stanoví ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk podle společenské smlouvy, jinak rovným dílem.^{9b)}

(11) U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, je předmětem daně také část základu daně komanditní společnosti určená ve stejném poměru, jako je rozdělován zisk nebo ztráta komanditní společnosti na tohoto komplementáře podle zvláštního právního předpisu.^{9c)}

(12) U zdravotních pojišťoven zřízených zvláštním právním předpisem nebo podle zvláštního právního předpisu^{17e)} nejsou předmětem daně příjmy plynoucí

- a) z pojistného na veřejné zdravotní pojištění podle zvláštního právního předpisu,^{17f)}
- b) z pokut uložených za neplnění povinností pojištěnců a plátců pojistného,^{17g)}
- c) z penále od plátců pojistného,^{17h)}
- d) z přírážek k pojistnému vyměřených zaměstnavatelům,^{17ch)}
- e) z náhrad škod,¹⁷ⁱ⁾

- f) od zaměstnavatelů na úhradu plateb za výkony závodní preventivní péče a specifické zdravotní péče,^{17j)}
- g) z kauce,^{17k)}
- h) z návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu,^{17l)}
- ch) z účelové dotace ze státního rozpočtu.^{17m)}

(13) U poplatníků zřízených zvláštním právním předpisem k poskytování veřejné služby v televizním nebo rozhlasovém vysílání^{17o)} jsou předmětem daně všechny příjmy s výjimkou příjmů

- a) z investičních dotací,
- b) z úroků z vkladů na běžném účtu.

(15) U poplatníků uvedených v odstavci 3, kteří provozují zdravotnické zařízení podle zvláštního právního předpisu,^{17p)} jsou předmětem daně všechny příjmy s výjimkou příjmů

- a) z investičních transferů a dotací na pořízení a technické zhodnocení majetku,
- b) z úroků z vkladů na běžném účtu.

§ 19

Osvobození od daně

(1) Od daně jsou osvobozeny

- a) členské příspěvky podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, přijaté zájmovými sdruženími právnických osob, profesními komorami s nepovinným členstvím,^{18a)} občanskými sdruženími včetně odborových organizací, politickými stranami a politickými hnutími,
- b) výnosy kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony a příspěvky členů u registrovaných církví a náboženských společností,
- c) příjmy
 1. z cenově regulovaného^{8d)} nájemného z bytů, z nájemného z garáží a z úhrad za plnění poskytovaná s užíváním těchto bytů a garáží v domech ve vlastnictví a spoluvlastnictví bytových družstev, zřízených po roce 1958, na jejichž výstavbu byla poskytnuta finanční, úvěrová a jiná pomoc podle zvláštních právních předpisů, 18e)
 2. z nájemného z bytů a garáží v domech ve vlastnictví a spoluvlastnictví bytových družstev, označovaných podle dřívějších předpisů jako lidová bytová družstva,^{18f)} a z nájemného z bytů a garáží užívaných společníky nebo členy poplatníků, vzniklých proto, aby se stali vlastníky domů, a z úhrad za plnění poskytovaná s užíváním uvedených bytů a garáží, a to za předpokladu, že u nájemného z bytů budou dodržena pravidla regulace nájemného z bytů platná do 17. prosince 2002 týkající se uvedených bytů, pokud zvláštní právní předpis nestanoví pravidla jiná,
- d) příjmy z provozu malých vodních elektráren do výkonu 1 MW, větrných elektráren, tepelných čerpadel, solárních zařízení, zařízení na výrobu a energetické využití bioplynu a dřevoplynu, zařízení na výrobu elektřiny nebo tepla z biomasy, zařízení na výrobu biologicky degradovatelných látek stanovených zvláštním předpisem, zařízení na využití geotermální energie (dále jen "zařízení"), a to v kalendářním roce, v němž byly poprvé uvedeny do provozu, a v bezprostředně následujících pěti letech. Za první uvedení do provozu se považuje i uvedení zařízení do zkušebního provozu, na základě něhož plynuly nebo plynou poplatníkovi příjmy, a dále případy, kdy malá vodní

elektrárna do výkonu 1 MW byla rekonstruována, pokud příjmy z této malé vodní elektrárny do výkonu 1 MW nebyly již osvobozeny. Doba osvobození se nepřerušuje ani v případě odstávky v důsledku technického zhodnocení (§ 33) nebo oprav a udržování,

- e) příjmy státních fondů stanovené zvláštními předpisy,¹⁹⁾
- f) příjmy Fondu dětí a mládeže,
- g) příjmy z loterií a jiných podobných her, u nichž bylo povolení k provozování vydáno podle § 4 odst. 2 zákona č. 202/1990 Sb. , o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů,
- h) příjmy plynoucí z odpisu závazků při vyrovnání nebo při nuceném vyrovnání, 19a) pokud jsou podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ zaúčtovány ve prospěch výnosů,
- ch) příjmy poplatníků, kteří nejsou založeni nebo zřízení za účelem podnikání, které jim plynou jako odvod části výtěžku loterií a jiných podobných her povolených podle zvláštního právního předpisu,⁹²⁾
- i) úrokové příjmy poplatníků uvedených v § 17 odst. 4, které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou,
- j) příjmy Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s., plynoucí z prodeje cenných papírů v majetku fondu,
- k) podíly na zisku tichého společníka z účasti na podnikání, pokud jsou použity k doplnění vkladu sníženého o podíly na ztrátách do původní výše,
- l) úrokové výnosy z hypotečních zástavních listů,^{4d)}
- m) příjmy spořitelních a úvěrních družstev^{18c)} z úroků a jiných výnosů z vkladů u bank,
- n) příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně⁴⁹⁾ a z úroků z přeplatků zaviněných orgánem správy sociálního zabezpečení,⁵⁰⁾
- o) příjmy Fondu pojištění vkladů, Garančního fondu obchodníků s cennými papíry, Zajišťovacího fondu družstevních záložen a Zajišťovacího fondu podle § 22a zákona č. 280/1992 Sb. , o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 48/1997 Sb. ,
- p) výnosy z prostředků vázaného účtu a z operací s prostředky jaderného účtu na finančním trhu podle § 18 odst. 1 písm. h) a § 27 odst. 1 písm. c) zákona č. 18/1997 Sb. , o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 83/1998 Sb. ,
- r) příjmy plynoucí z pronájmu nemovitostí, které jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku, příjmy plynoucí z pronájmu uměleckých děl, která jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsána v nadačním rejstříku, úrokové příjmy a jiné výnosy plynoucí z cenných papírů, které jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku, a příjmy z jejich prodeje, příjmy plynoucí z úroků z peněžních prostředků, které jsou součástí nadačního jmění, za podmínky, že jsou uloženy na zvláštním účtu u banky nebo pobočky zahraniční banky působící na území České republiky a číslo tohoto účtu je zapsáno v nadačním rejstříku, a veškeré výnosy z cenných papírů, které jsou součástí nadačního jmění a které jsou smlouvou o správě cenných papírů podle zvláštního zákona^{13b)} spravovány k tomu oprávněnou osobou, a za podmínky, že údaje o této smlouvě jsou zapsány v nadačním rejstříku, příjmy plynoucí z autorských a patentových práv, která jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsána v nadačním rejstříku; osvobození se nevztahuje na příjmy, které byly nadací použity v rozporu se zvláštním zákonem,⁵⁷⁾
- s) příjmy Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami,

- t) příjmy z úroků plynoucí zdravotní pojišťovně zřízené zvláštním právním předpisem nebo podle zvláštního právního předpisu^{17e)} z vkladů u bank, pokud jsou vložené prostředky získány ze zdrojů veřejného zdravotního pojištění,
- u) příjmy z pronájmu vlastních nemovitostí, příjmy z účasti v akciové společnosti a příjmy z podílu na zisku z podílového listu (dále jen "dividendové příjmy") a úrokové příjmy z vkladů u bank plynoucí odborovým organizacím, a to jen do výše, v jaké budou ve zdaňovacím období jejich dosažení a 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích prokazatelně použity k úhradě výdajů nezbytných k uskutečňování činností spočívajících v obhajobě hospodářských a sociálních zájmů zaměstnanců v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem,⁸²⁾
- v) příjmy fondu Energetického regulačního úřadu z příspěvku na úhradu prokazatelné ztráty držitele licence plnění povinnosti dodávky nad rámec licence,⁸⁵⁾
- w) úrokové příjmy Česko-německého fondu budoucnosti,
- x) úrokové příjmy plynoucí orgánu státní správy, samosprávy a subjektu pověřenému Ministerstvem financí zabezpečováním realizace programů pomoci Evropských společenství, a to z vkladu na vkladovém účtu zřízeném pro uložení prostředků poskytnutých České republice Evropskými společenstvími, a dále úrokové příjmy plynoucí orgánu státní správy a samosprávy z vkladu na vkladovém účtu zřízeném pro uložení prostředků poskytnutých České republice Světovou bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a Evropskou investiční bankou,
- y) úrokové příjmy plynoucí z prostředků veřejné sbírky^{14e)} pořádané k účelům vymezeným v § 15 odst. 5 a § 20 odst. 8,
- z) zrušeno
- za) příjmy Vinařského fondu stanovené zvláštním právním předpisem,^{57a)}
- zb) příjmy plynoucí v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby poskytované podle zvláštního právního předpisu,^{4h)}
- zc) příjmy plynoucí ve formě darů poskytnutých pro provoz zoologické zahrady, jejíž provozovatel je držitelem platné licence,⁴ⁱ⁾
- zd) příjmy z reklam umožněných prostřednictvím provozování zoologické zahrady, jejíž provozovatel je držitelem platné licence,⁴ⁱ⁾
- ze) příjmy z dividend a jiných podílů na zisku, vyplácené dceřinou společností, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, mateřské společnosti. Toto se nevztahuje na podíly na zisku vyplácené dceřinou společností, která je v likvidaci,
- zf) příjmy mateřské společnosti při snížení základního kapitálu dceřiné společnosti, a to nejvýše do částky, o kterou byl zvýšen vklad společníka nebo jmenovitá hodnota akcie při zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti podle zvláštního právního předpisu,⁷⁰⁾ byl-li zdrojem tohoto zvýšení zisk společnosti nebo fond vytvořený ze zisku,
- zg) zisk převáděný řídicí nebo ovládající osobě na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy, jedná-li se o příjmy plynoucí od dceřiné společnosti mateřské společnosti,
- zh) příjem mimo stojícího společníka z vyrovnání na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy, pokud je tento mimo stojící společník mateřskou společností ve vztahu k ovládané nebo řízené osobě,
- zi) příjmy z dividend a jiných podílů na zisku, plynoucí od dceřiné společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, mateřské společnosti, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, a stále provozovně mateřské společnosti, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 4 a je umístěna na území České republiky. Toto se nevztahuje na podíly na likvidačním zůstatku, vypořádací podíly a podíly na zisku vyplácené dceřinou společností, která je v likvidaci,

- zj) licenční poplatky plynoucí společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, od obchodní společnosti nebo družstva, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, nebo od stálé provozovny společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie na území České republiky,
- zk) úroky z úvěrů, půjček, dluhopisů, vkladních listů, vkladových certifikátů a vkladů jim na roveň postavených a ze směnek, jejichž vydáním získává směnečný dlužník peněžní prostředky, a obdobných právních vztahů vzniklých v zahraničí (dále jen "úvěry a půjčky") plynoucí společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, od obchodní společnosti nebo družstva, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, nebo od stálé provozovny společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie na území České republiky. Toto se nevztahuje na úroky z úvěrů a půjček, které jsou považovány za podíly na zisku podle § 22 odst. 1 písm. g) bodu 3, a dále na úroky z úvěrů a půjček, pokud věřitel má právo
 1. podílet se na zisku dlužníka z titulu úvěrového vztahu, nebo
 2. změnit právo na úroky z úvěrů a půjček na právo podílet se na zisku dlužníka,
- zm) příjmy Státního ústavu pro kontrolu léčiv a Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv plynoucí z úkonů vykonávaných podle zvláštního právního předpisu,¹¹²⁾
- zn) **příjmy veřejných vysokých škol podle zvláštního zákona.^{92a)}**

(2) Osvobození příjmů uvedených v odstavci 1 písm. d) se nepoužije, pokud se poplatník tohoto osvobození vzdá oznámením správci daně, a to nejpozději ve lhůtě pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, v němž byly tyto zdroje a zařízení uvedeny do provozu; osvobození se v uvedeném případě nepoužije ani při pronájmu těchto zařízení nebo při převedení vlastnických práv k těmto zdrojům a zařízením na dalšího vlastníka.

- (3) Pro účely tohoto zákona se rozumí
- a) společností, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, společnost, která není poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 a
 1. má některou z forem uvedených v předpisech Evropských společenství; 93) tyto formy uveřejní Ministerstvo financí ve Finančním zpravodaji a v informačním systému s dálkovým přístupem a
 2. podle daňových zákonů členských států Evropské unie je považována za daňového rezidenta a není považována za daňového rezidenta mimo Evropskou unii podle ustanovení smlouvy o zamezení dvojího zdanění s třetím státem a
 3. podléhá některé z daní uvedených v příslušném právním předpisu Evropských společenství,⁹³⁾ které mají stejný nebo podobný charakter jako daň z příjmů. Seznam těchto daní uveřejní Ministerstvo financí ve Finančním zpravodaji a v informačním systému s dálkovým přístupem. Za společnost podléhající těmto daním se nepovažuje společnost, která je od daně osvobozena nebo si může zvolit osvobození od daně,
 - b) mateřskou společností obchodní společnost nebo družstvo, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 a má formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, nebo družstva nebo společnost, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, a která má nejméně po dobu 24 měsíců nepřetržitě alespoň 10% podíl na základním kapitálu jiné společnosti,
 - c) dceřinou společností obchodní společnost nebo družstvo, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 a má formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, nebo družstva nebo společnost, která je daňovým rezidentem jiného členského státu

- Evropské unie, na jejímž základním kapitálu má mateřská společnost nejméně po dobu 24 měsíců nepřetržitě alespoň 10% podíl,
- d) třetím státem stát, který není členským státem Evropské unie.

(4) Osvobození podle odstavce 1 písm. ze) až zi) lze uplatnit při splnění podmínky 10% podílu na základním kapitálu, i před splněním podmínky 24 měsíců nepřetržitého trvání podle odstavce 3, avšak následně musí být tato podmínka splněna. Nebude-li splněna minimální výše podílu 10 % na základním kapitálu nepřetržitě po dobu nejméně 24 měsíců, posuzuje se osvobození od daně podle

- a) odstavce 1 písm. zf) až zh) uplatněné poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 jako nesplnění jeho daňové povinnosti ve zdaňovacím období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, za které bylo osvobození od daně uplatněno,
- b) odstavce 1 písm. ze) až zh) uplatněné plátcem daně jako nesplnění povinnosti plátce daně a postupuje se podle § 38s.

(5) Osvobození podle odstavce 1 písm. zj) a zk) lze uplatnit, pokud

1. plátce úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků a příjemce úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků jsou osobami přímo kapitálově spojenými po dobu alespoň 24 měsíců nepřetržitě po sobě jdoucích a
2. příjemce úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků je jejich skutečným vlastníkem a
3. úroky z úvěrů a půjček nebo licenční poplatky nejsou přičitatelné stálé provozovně umístěné na území České republiky nebo třetího státu a
4. příjemci úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků bylo vydáno rozhodnutí podle § 38nb.

Osvobození lze uplatnit i před splněním podmínky uvedené v bodě 1, avšak následně musí být tato podmínka splněna. Při nedodržení této podmínky se postupuje přiměřeně podle odstavce 4.

(6) Příjemce úroků z úvěrů a půjček a licenčních poplatků je jejich skutečným vlastníkem, pokud tyto platby přijímá ve svůj vlastní prospěch a nikoliv jako zprostředkovatel, zástupce nebo zmocněnec pro jinou osobu.

(7) Licenčním poplatkem se rozumí platba jakéhokoliv druhu, která představuje náhradu za užití nebo za poskytnutí práva na užití autorského nebo jiného obdobného práva k dílu literárnímu, uměleckému nebo vědeckému, včetně filmu a filmových děl, počítačového programu (software), dále práva na patent, ochrannou známku, průmyslový vzor, návrh nebo model, plán, tajný vzorec nebo výrobní postup, nebo za výrobně technické a obchodní poznatky (know-how). Licenčním poplatkem se rozumí také příjem za pronájem nebo za jakékoli jiné využití průmyslového, obchodního nebo vědeckého zařízení.

92a) § 18 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře:

§ 5

- (1) Za příjem se pro účely stanovení rozhodného příjmu považují
- a) z příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů³⁾ a nejsou od této daně osvobozeny, tyto příjmy:
1. příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky uvedené v § 6 odst. 1 a 10 zákona o daních z příjmů, s výjimkou částky, která se považuje za příjem z důvodu bezplatného používání motorového vozidla pro služební i soukromé účely podle § 6 odst. 6 zákona o daních z příjmů a s výjimkou částky odpovídající příjmu, kterého dosáhlo nezaopatřené dítě za měsíce červenec a srpen, a to v rozsahu stanoveném v odstavci 8,
 2. příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů, a jde-li o uvedené příjmy podléhající dani z příjmů stanovené paušální částkou, předpokládaný příjem, nejméně však částka stanovená v odstavci 7; pokud podnikání nebo jinou výdělečnou činnost vykonávalo nezaopatřené dítě v měsících červenci a srpnu, nepovažuje se za příjem částka ve výši a za podmínek stanovených v odstavci 8,
 3. příjmy z pronájmu uvedené v § 9 zákona o daních z příjmů,
 4. ostatní příjmy uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) až g) zákona o daních z příjmů, a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, přičemž jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, považují se za výdaje vynaložené na jeho dosažení, zajištění a udržení předpokládané výdaje, po odpočtu dalších výdajů, odpočítávaných z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, po odpočtu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pokud nebyly pojistné a příspěvek zahrnuty do těchto výdajů, a po odpočtu daně z příjmů připadající na tyto příjmy,
- b) z příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a jsou osvobozeny od této daně,
1. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e), ch) a ze) zákona o daních z příjmů,
 2. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. k) zákona o daních z příjmů, jde-li o stipendia ze státního rozpočtu, **s výjimkou stipendií poskytovaných jako příspěvek na ubytování nebo stravování nebo stipendií na podporu studia občanů České republiky v zahraničí**, a z prostředků veřejné vysoké školy a obdobná plnění poskytovaná ze zahraničí,
 3. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. m) zákona o daních z příjmů, jde-li o služné, zástupné a příplatky náležející za službu nebo výcvik za ztížených podmínek nebo ve ztížených a zdraví škodlivých podmínkách podle zvláštního právního předpisu,^{3a)}
 4. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. o) zákona o daních z příjmů, jde-li o měsíční přídavek na bydlení, výsluhový příspěvek, odbytné, odchodné, platové vyrovnání a příspěvek za službu náležející podle zvláštních právních předpisů,^{3b)}
 5. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. p) zákona o daních z příjmů, jde-li o služné a příplatek za práci ve ztížených podmínkách nebo ve zdravotně škodlivém prostředí podle zvláštního právního předpisu,^{3c)}
 6. příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. r) zákona o daních z příjmů, s výjimkou příjmů z převodu účasti na obchodních společnostech,

7. příjmy uvedené v § 6 odst. 9 písm. j), l), m), p) a s) zákona o daních z příjmů , a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení a dalších výdajů, odpočítávaných z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů,
- c) dávky nemocenského pojištění (péče) a důchodového pojištění,
 - d) podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci,⁴⁾
 - e) příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v písmenech a) až d) v částce, v jaké byly vyplaceny, popřípadě po odpočtu výdajů, daní, pojistného a příspěvku uvedených v písmenech a) a b), nebyly-li tyto příjmy už započteny podle písmen a) až d),
 - f) rodičovský příspěvek a zaopatřovací příspěvek pro nárok na příplatek na dítě, sociální příplatek a příspěvek na bydlení,
 - g) příplatek na dítě pro nárok na sociální příplatek a příspěvek na bydlení,
 - h) mzdové nároky podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, 4a) a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel zaměstnancům nezúčtoval,
 - i) příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v písmenech f) až h), a to za podmínek, v rozsahu a ve výši, v jaké se započítávají příjmy uvedené v písmenech f) až h).

(2) Do rozhodného příjmu se započítává každý z příjmů uvedených v odstavci 1 samostatně, a žádný z takových příjmů nelze snížit o ztrátu z jiného druhu příjmů ani o ztrátu ze stejného druhu příjmů, k níž došlo za jiné období než za období, za něž se rozhodný příjem zjišťuje. Jestliže z dávek státní sociální podpory započítatelných do rozhodného příjmu [odstavec 1 písm. f) a g)] oprávněná osoba nebo osoba společně posuzovaná uhrazuje přeplatek na dávce (§ 62) nebo uhrazuje částky, které jí byly poskytnuty na uvedených dávkách neprávem nebo proto, že uvedená dávka byla poskytnuta v nesprávné výši, snižuje se rozhodný příjem o částku této úhrady v tom rozhodném období, v němž k takové úhradě došlo. Byla-li poplatníkovi daně z příjmů zvýšena, popřípadě snížena daň z příjmů podle zákona o daních z příjmů, příjem uvedený v odstavci 1 se o toto zvýšení snižuje, popřípadě se o toto snížení zvyšuje v tom kalendářním roce, zjišťuje-li se rozhodný příjem za kalendářní rok, nebo v tom kalendářním čtvrtletí, zjišťuje-li se rozhodný příjem za kalendářní čtvrtletí, v němž došlo k takovému zaúčtování. Věta čtvrtá platí obdobně, jde-li o přeplatky nebo nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

(3) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní rok [§ 6 písm. a)], započítávají se příjmy uvedené v odstavci 1

- a) v písmenu a) v tom kalendářním roce, v němž byly předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů,
- b) v písmenu b), jde-li o příjmy uvedené v bodech 1 až 6 a v § 6 odst. 9 písm. j), l) a p) zákona o daních z příjmů , v tom kalendářním roce, v němž byly vyplaceny,
- c) v písmenu b), jde-li o příjmy uvedené v § 6 odst. 9 písm. m) a s) zákona o daních z příjmů , v tom kalendářním roce, v němž byly plátcem zaúčtovány,
- d) v písmenu c), jde-li o dávky nemocenského pojištění (péče), v tom kalendářním roce, v němž byly plátcem zaúčtovány,
- e) v písmenu c), jde-li o dávky důchodového pojištění, a v písmenech d), f) až i) v tom kalendářním roce, v němž byly vyplaceny.

(4) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)], započítávají se příjmy uvedené

- a) v odstavci 1 písm. a) č. 1 v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly zaúčtovány,
- b) v odstavci 1 písm. a) bodech 3 a 4 v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly vyplaceny,
- c) v odstavci 1 písm. b), jde-li o příjmy uvedené v v bodu 1, s výjimkou příjmů uvedených v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů , a v bodech 2 až 6 a v § 6 odst. 9 písm. j), l) a p) zákona o daních z příjmů , v odstavci 1 písm. c), jde-li o dávky důchodového pojištění, a v odstavci 1 písm. d), f) až i) v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly vyplaceny,
- d) v odstavci 1 písm. b), jde-li o příjmy uvedené v § 6 odst. 9 písm. m) a s) zákona o daních z příjmů , a v odstavci 1 písm. c), jde-li o dávky nemocenského pojištění (péče), v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly plátcem zaúčtovány.

(5) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)] a v tomto rozhodném období osoba podle svého prohlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2, započítává se jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu částka odpovídající

- a) měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51),
- b) měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za období zahrnuté do daňového přiznání za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), došlo-li ke změně účtování v kalendářním roce na účtování v hospodářském roce a naopak podle § 7 odst. 14 zákona o daních z příjmů , nebo
- c) jedné dvanáctině příjmů, jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, ze kterých byla v kalendářním roce, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku (§ 51), stanovena daň paušální částkou podle § 7a zákona o daních z příjmů, nejméně však částka uvedená v odstavci 7; měsíční průměr podle písmen a) a b) se stanoví za kalendářní měsíce, v nichž osoba vykonávala alespoň po část kalendářního měsíce činnost, z níž měla příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2. Obdobně se postupuje, má-li osoba příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů .

(6) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)] a v tomto rozhodném období osoba podle svého prohlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2, avšak která podle svého prohlášení v kalendářním roce bezprostředně předcházejícím kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), činnost, z níž by měla příjem uvedený v odstavci 1 písm. a) bodu 2, nevykonávala, započítává se jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu částka uvedená v odstavci 7. Předchozí věta platí obdobně, má-li osoba příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů . Při stanovení rozhodného příjmu podle věty první se ke zvýšení nebo snížení daně z příjmů podle odstavce 2 věty čtvrté nepřihlíží.

(7) Za příjem uvedený v odstavci 1 písm. a) bodu 2 se považuje pro účely tohoto zákona měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok,

- a) za který se zjišťuje rozhodný příjem, je-li rozhodným obdobím kalendářní rok,
- b) předcházející období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se sociální příplatek a příspěvek na bydlení přiznává; to platí i přiznávají-li se v rámci tohoto období na dobu kratší (§ 51 odst. 2).

Částku uvedenou v předchozí větě vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením podle průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Českým statistickým úřadem s tím, že tuto částku zaokrouhluje na celé stokoruny dolů.

(8) Pro stanovení rozhodného příjmu se nepovažuje za příjem

- a) v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) bodu 1 příjem, který byl nezaopatřenému dítěti zaučtován v měsících červenec a srpen, a to ve výši po odpočtu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, po odpočtu daně z příjmů připadající na tyto příjmy a případně po odpočtu částky, která se považuje za příjem z důvodu bezplatného používání motorového vozidla pro služební i soukromé účely podle § 6 odst. 6 zákona o daních z příjmů ,
- b) v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) bodu 2 za každý z měsíců červenec a srpen částka uvedená v odstavci 7, jestliže podnikání a jiná samostatná výdělečná činnost trvala po celý takový měsíc.

(9) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní rok, započtou se příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v odstavci 1, pokud byly předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů, v tom kalendářním roce, v němž byly předmětem této daně. V ostatních případech se příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v odstavci 1 započtou v tom rozhodném období, v němž byly vyplaceny. Je-li příjem uvedený v odstavci 1 vyplácen v cizí měně, přepočte se na českou měnu podle příslušného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou³¹⁾ platného k prvnímu dni rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem, není-li dále stanoveno jinak. Pro přepočet měn podle věty druhé, u nichž Česká národní banka nevyhláší příslušný kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice k prvnímu dni rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem. Je-li příjem vyplácený v cizí měně předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů,³⁾ přepočte se na českou měnu způsobem platným pro účely daně z příjmů, a to v případech, kdy je rozhodným obdobím, za něž se rozhodný příjem zjišťuje, kalendářní rok.